

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ἑνδέκατος

Ἐπιμελητής: Ἐν Ἀθήναις, ἔρ. 10, ἐν παλ. Ἰσπαρίας ἔρ. 12, ἐν ἑλλ. ἀλλοδαπῇ ἔρ. 20. — Αἱ συνδρομαὶ ἄρροῦνται ἀπὸ 1 ἰανουαρίου ἐκείτου ἔτους καὶ εἶνε ἑτεροαί. — Γραφεῖον τῆς Διοικήσεως: Ὁδὸς Σταδίου, 6

15 Μαρτίου 1881

Ο ΧΑΡΑΚΤΗΡ ΤΟΥ ΑΜΑΕΤΟΥ

[Ἐκ τῶν τοῦ Paul Stapfer].

Ἐπιμ. καὶ τίτλος: ἰδίε σελ. 140.

Καὶ πρὸ τῆς ἐμφανίσεως τῆς σκιάς τοῦ πατρὸς του ὁ Ἀμαέτος πάσχει ἤδη, καταδιωρισκόμενος ὑπὸ ἀράτου ἀγωνίας. Ἀγαπᾷ τὴν μητέρα του, ταυτοχρόνως δὲ τὴν ἀποστρέφεται καὶ τὴν περιφρονεῖ. Ἡ ὀλίγη τὸν πιέζει, καὶ στέπτεται ἤδη περὶ αὐτοκτονίας.

Ἄς ἦτο τρόπος νὰ ἰδῶ τὴν στερεάν μου σάρκα νὰ λυώσῃ, νὰ διαλυθῇ καὶ εἰς ἀτμὸν νὰ οὐσῇ! Ἡ νόμον ἄς μὴν ὠριζεν ὁ πλάστης νὰ παιδεύῃ τὸν αὐτοκτόνον! — Ὡ θεέ! θεέ μου! πόσον κούφια, κ' ἀνοφελῆ καὶ μάταια κ' ἀνόσια καὶ σάπια μοῦ φαίνονται τὰ πράγματα τοῦ κόσμου τούτου ὅλα! ὦ! πόσον τὸν σιχαίνομαι! Χωρὶς γέροντες εἶναι ποῦ πλέον ἐξεπύριστε. Ἀγκάθια καὶ τριβύλους φουτρῶναι, ἄλλο τίποτε! — Ἐς αὐτὸ νὰ καταστήσῃ! Μόλις νεκρὸς πρὸ δυὸ μηνῶν... οὐτε κἀν δύο. — ὄχι! τί βασιλεῦς! Ὁμοίαζε μὲ τούτον, ὅσον μοιάζει ὁ Ὑπερίων ὁ θεὸς μὲ Σάτυρον! Καὶ πόσον γλυκὸς πρὸς τὴν μητέρα μου, ποῦ ὡς καὶ τὸν ἀέρα δὲν ἄρηναι ἔς τὸ πρόσωπον σαληρῶ νὰ τῆς φουρήσῃ! Γῆ κ' Ὀυρανὸ! Μοῦ ἔρχονται ὅλα μαζὴ ἔς τὸν νοῦν μου. Δὲν εἶχεν ἀπ' ἐπιπέδου τοῦ ἑκακολλημένον ἐκείνη, κ' ὁ χορτασμός ἐφάνητο τὴν ὄρεξιν ν' αὐξάνῃ! Καὶ ἕνα μῆνα ὕστερα... Ἄς μὴ τὸ συλλογοῦμαι. — Ἀστάθεια, σοὺ ἔπρεπε Γυναίκα νὰ σὲ λέγουν! Εἰς ἕνα μῆνα! Πρὶν φηρασοῦν τὰ ὑποδήματά της, ἐκεῖνα ποῦ ἐπηγγίαιε ἔς τὸ λειψάνον κατόπισιν τοῦ δυστυχοῦς μου τοῦ πατρὸς, ἔς τὸ δάκρυ βουτηγμένη, ἄλλη Νύκτος! Καὶ αὐτῇ, ἡ ἴδια... ὦ θεέ μου, καὶ κτήνος χωρὶς λογικὸν καὶ κρίσιν, ὅλ' ἄκρατους ὀλίγον περισσότερο τὸ πένθος του, — κ' ἐκείνη πρὸς τὸν πατέρα μου τὸν ἀδελφὸν νὰ πάρῃ τοῦ πατρὸς μου, ἀλλὰ ποῦ τὸν πατέρα μου τὸν ὁμοιάζει; πόσον, ὅσον ἐγὼ τὸν Ἰρακλῆ! εἰς ἕνα μῆνα μέσα... πρὶν ξεπρισθοῦν τὰ μάτια της καὶ πρὶν νὰ ξεθουρακώσουν ἀπ' τῶν κρατισμένων της δακρυῶν τὴν πλημμύραν! Ὡ! τί θεοκατάρτη ἀνομοιομορφία, νὰ τρέξῃ πόσον βιαστικὰ εἰς ἄνομα σενδόνας! Καλὸν δὲν ἦτο κ' εἰς καλὸν δὲν ἡμπορεῖ νὰ ἔδῃ. Ἀλλὰ, καρδιά μου, βγάστει καὶ γλώσσά μου βουδίστου.

Τὸ ζήτημα τῆς αὐτοκτονίας ἐπασχολεῖ τὸν Ἀμαέτον καὶ ἐν τῷ διανοητῷ μονολόγῳ τῆς τρίτης πράξεως, to be or not to be.

Νὰ ζῆ κανεὶς ἢ νὰ μὴ ζῆ; — Ἰδοὺ ἡ ἀπορία! Πι εἶναι πλέον εὐγενὲς, νὰ ζῆ, νὰ ὑποφέρῃ τῆς τύχης τὰ τοξεύματα καὶ σφενονίσματά της; εἴτε εἰς πέλαγος δεινῶν τὰ ὄπλα ν' ἀντιτάξῃ, καὶ νὰ ἰδῇ τὸ τέλος τῶν μετὰ τὴν ἀντίστασίν του; Ἀπέθανε; κοιμήθηκε; Ἰδοὺ. — Καὶ μ' ἕνα ὕπν.

νὰ πύῃ τὸν πονόκαρδον καὶ τὰ δεινὰ τὰ χίλια ποῦ εἶν' ἡ μήτρα τῆς σαρκὸς, συντέλεια θὰ ἦτο ποῦ νὰ τὴν εὐχεται κανεὶς ἐνθέρμως! — Ν' ἀποβάνῃ, νὰ κοιμηθῇ... Νὰ κοιμηθῇ; Νὰ θνεῖρεῖται ἴσως! Ἄ! τὸ ἐμπόδιον ἰδοὺ! Διότι ἔς τοῦ θανάτου τὸν ὕπνον τούτον ἀπ' γὰ τί θνεῖρα θὰ ἔλθουν, ἀφοῦ ἀποτινάξωμεν τὴν σκίπην τὴν φαρτὴν μας; Αὐτὸ μὰς φέρε; διαταγμὸς, αὐτὸ εἶν' ἡ αἰτία ποῦ κίανει τόσον μακρὸν τῆς συμφορᾶς τὸν βίον. Διότι, ποῖος ἤθελε ποτε νὰ ὑποφέρῃ τοῦ κόσμου τὴν καταδρομὴν καὶ τὸν περιγυλῶν του, τυράννων καταπίεσιν, τραυῶν ὑπεροφίαν, τὰ βίαια τοῦ Ἔρωτος τοῦ παραγνωρισμένου, τοῦ Νόμου τὴν βραδύτητα, τὸ ὕψος τῶν ἐν τέλει, ἢ καὶ τὰ κολακίσματα ὅπου συχοαρπάζει ἢ μετριόφρων ἀρετὴ ἀπὸ τοὺς ἀναξίτους, ἐνθ' οὗτο ἦτο δυνατόν τὸ πᾶν νὰ ἐξοφλήσῃ μ' ἕνα κεντρί; — Ποῖος ἤθελε φορτία νὰ σηκώῃ, καὶ νὰ ἰδρῶνῃ, νὰ βογκᾷ ἀπ' τῆς ζωῆς τὸ βέρος, ἐν τῷ μετὰ θάνατον ὁ φόδος, — ἀν ὁ τόπος ὁ ἄγνωστος, ὅπου ποτε κανένας ταξιδιωτῆς ἀκόμη δὲν ἐγύρισεν ἀπὸ τὰ σύνορά του, ἐν δὲν μὰς ἐκλόνησαν αὐτὰ τὴν θέλησίν μας, ὥστε κανεὶς νὰ προτιμᾷ τὰ βίαια ποῦ ἔχει, παρὰ νὰ τρέξῃ μόνος του εἰς ἄλλα ποῦ δὲν ἔξυρει!

Οὐδέποτε δὲ ἡ μελαγχολία περιεγράφῃ δι' ὠριακώτερον καὶ ἀκριβεστέρον ὄρον, ἢ ἐν τῷ ἑτέρῳ τοῦτο θαυμαστῶ χωρίῳ:

«Ἐγὰς ἐσχάτως, ἀλλὰ διατὶ δὲν γνωρίζω, ἔγχασα ὄλην μου τὴν ζωηρότητα, ἄφηκα τὰς συνήθεις μου διασκεδάσεις, καὶ ἀληθῶς ἐγὼ τόσον βέρος εἰς τὴν ψυχὴν, ὥστε ἡ μεγαλοπρεπὴς αὐτῇ πλάσι, ἡ γῆ, μοῦ φαίνεται ἄγονον ἀκρωτήριον, — ὁ λαμπρὸς αὐτὸς θόλος ὁ αὐτῆρ, — ἰδέτε, — τὸ μέγα τοῦτο στερεῶμα ἐπάνωθέν μας, τὸ ἐξάισιον αὐτὸ στέγασμα, χρυσοκενημένον μὲ φωταῖς, δὲν μοῦ φαίνεται παρὰ σωρὸς ἀτμῶν, μακρὸς καὶ βρωμερὸς! — ὁ ἄνθρωπος, τί ἀριστοῦργημα! Τὸ λογικὸν του πόσον εὐγενὲς, πόσον ἄπειροι αἱ δυνάμεις του! Τὸ σχῆμα, τὰ κινήματά του πόσον ἐναρμόνια καὶ θαυμάσια! Ἄγγελος σχεδὸν εἰς τὰ ἔργα του, Θεὸς εἰς τὰς ἰδέας! τὸ στέγασμα τῆς γῆς! ἡ ἐντέλεια τῶν ζώων! — Καὶ ὅμως δι' ἐμὲ τί εἶναι αὐτὸ τοῦ πηλοῦ τὸ κατακάθισμα; — Δὲν εὐρίσκω εὐχαρίστησιν εἰς τὸν ἄνθρωπον» ὄχι!»

Ἄλλ' ἡ νόσος τοῦ Ἀμαέτου δὲν εἶναι ἀπλῆ μόνον μελαγχολία ἐνίοτε ὑποπίπτει εἰς ἀληθεῖς παραφορᾶς. Μετὰ τὴν πρώτην τῆς σκιάς τοῦ πατρὸς του ἐμφάνισιν εἶναι ὅλως ἐκτὸς ἑαυτοῦ, ὁ νοῦς του πλανᾶται τὸ συναισθάνεται δὲ αὐτὸς οὗτος, καὶ τὸ λέγει. Τῆς τοιαύτης δὲ παραφορᾶς σύμπτωμα φαίνεται καὶ ἡ ἀλλόκοτος ἰδέα του, ὅπως ἀνοίγων τὸ σημειωματάριόν του γράφει ἐντὸς αὐτοῦ, ὅτι ὁ θεὸς του εἶναι κακοῦργος.

Ἡ δὲ περιγραφή τῆς Ὀρφικῆς διηγουμένης

πρὸς τὸν πατέρα της πῶς ἐνεφανίσθη ἐνώπιόν της ὁ Ἀμλέτος, εἶναι περιγραφή καθ' ἑαυτὸ παράφρονος.

ΟΦΘΑΙΑ

Πατέρα μου, πατέρα μου! πῶς τρώμαξα!

ΠΟΛΩΝΙΟΣ

Τί τρέχει;

Λέγε, δι' ὄνομα Θεοῦ!

ΟΦΘΑΙΑ

Ἔνθ' ἔς τὰ ἴδια μου ἤμου κλεισμένη κ' ἔρραπα, πατέρα, ὁ Ἀμλέτος μ' ἀκούμβωτον τὸ φέρεμα, μ' ἀσκέπαστον κεφάλι, μὲ ἀδεταίς ταῖς κάλτσαις του καὶ καταξαρωμέναις, πεσμέναις ἔς τὸν ἀστράγαλον, τὸ πρόσωπόν του ἄσπρον ἴσάν τὸ πανί, τὰ γόνατα νὰ τρέμουν νὰ κτυποῦνται, καὶ μ' ἕνα βλέμμα— ἄτριον ἴσάν νᾶρχετ' ἀπ' τὸν Ἄδην, ὡσάν νὰ ἔχη νὰ εἰπῆ φρίκης καὶ τρώμου λόγια, — παρουσιάζετ' ἔξαρνα ἔμπρός μου . . .

ΠΟΛΩΝΙΟΣ

Τί σοῦ εἶπε;

ΟΦΘΑΙΑ

Μοῦ πιάνει ἀπὸ τὸν ἀρμὸν τὸ χέρι, μοῦ τὸ σφίγγει, τραβιέται πίσω ἔπειτα χωρὶς νὰ μὲ ἀφήσῃ, καὶ μὲ τὸ ἄλλο χέρι του τὰ φρόδια του σκεπάζει κ' ἐπάνω μου τὰ μάτια του σηλώνει, ἴσάν νὰ θέλῃ νὰ πάρῃ τὴν εἰκόνα μου. Ὁραν πολλὴν ἔμπρός μου ἐστᾶθη καὶ μ' ἐκύτταξε ἔς τὰ μάτια. Ἐπὶ τέλους τὸ χέρι ἴλιγον μοῦ κουνεῖ, τὴν κεφαλὴν σαλεύει μ' αὐτὸν τὸν τρόπον τρεῖς φορὰς, — κί ἀπ' τῆς καρ-

[διὰς τὰ βιάθη.

τὸς βγαίνει ἕνας στεναγμὸς μὲ τόσον, τόσον πόνον, ὡσάν νὰ τοῦ ἐρράγιζε τὸ στήθος καὶ νὰ χάνῃ τὴν ὑπαρξίν του! — "Ἐπειτα μοῦ ἄφησε τὸ χέρι, ἐνθ' ἐκείνος μὲ γυρτῆν τὴν κεφαλὴν ἔς τὸν ὄμον, ἐφαίνετο τὸν δρόμον του νὰ βλέπῃ χωρὶς μάτια, διότι δὲν τὰ ἔστρεψε, κ' ἐδῆκε ἀπ' τὴν θύραν μ' ἀκίνητον ἐπάνω μου τὸ φῶς τῶν μέγροις τέλους.

Ἐπίσης δὲ κατὰ τὸν διάλογον αὐτοῦ μετὰ τῆς Ὀρηλίας ἐν τῇ τρίτῃ πράξει, ἡ σκληρότης του πρὸς τὴν ἀτυχῆ νέαν μόνον διὰ τῆς παραφροσύνης του δύναται νὰ ἐξηγηθῇ καὶ νὰ συγχωρηθῇ¹. Κατὰ δὲ τὴν κηδεῖαν τῆς Ὀρηλίας ἐν τῷ κοιμητηρίῳ, ἡ ἔρις του πρὸς τὸν Λαέρτην ἀπολήγει εἰς περὶ ξυσμὸν μανίας, ὡστε ἡ μήτηρ του ἀνακράζει εὐλόγως:

Εἶναι τρελλὸς, Λαέρτη,

ὦ! μὴν τὸν συνερίζεσαι, δι' ὄνομα Κυρίου!

Καὶ αὐτὸς δὲ οὗτος ὁ Ἀμλέτος ἀνομολογεῖ ὅτι νοσεῖ, ὅτε ἀπολογούμενος ἐν τέλει πρὸς τὸν Λαέρτην, τῷ λέγει:

Συγχώρησέ με. Ἄδικον σοῦ ἔκαμα, Λαέρτη, ἀλλ' ὡς γενναῖος ἄνθρωπος δὲς τὴν συγχώρησίν σου. Ὁ δῶλος ἔδω εἶναι γνωστὸν, — καὶ σὺ θὰ τὸ γνωρίζῃς, — ὅτι ἀθένεια δεινὴ, Λαέρτη, μὲ παιδεύει. "Ὅ,τι κί ἂν σ' ἔκαμα κακόν, ὡστε νὰ σοῦ ἐξάψω καὶ τὴν ψυχὴν καὶ τὴν τιμὴν καὶ τὴν ὑπομονὴν σου, ἦτο τῆς τρέλλας μου. Ἐδῶ σοῦ τὸ διακηρύττω! Μὴ ὁ Ἀμλέτος ἤθελε νὰ βλάψῃ τὸν Λαέρτην; "Ὁχι! — Ἄν ἔξω ἑαυτοῦ εὐρίσκατ' ὁ Ἀμλέτος, κ' ἐνθ' εἶν' ἔξω ἑαυτοῦ τὸν βλάψῃ τὸν Λαέρτην,

1. Ἐν τούτοις τὸν διάλογον τούτον ἀκούσει κεκρυμμένον ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ Πολώνιος, δικαιολογεῖ δὲ τὴν σκληρότητα τοῦ Ἀμλέτου ἢ οὐχί ἄδικον ὑπόψια του, ὅτι ἡ Ὀρηλία ἦτο ἐν γνώσει τοῦ πράγματος. Δ. Β.

δὲν εἶν' ἐκεῖνος ἔνοχος" τ' ἀρνεῖται ὁ Ἀμλέτος! Λοιπὸν, ποῖος εἶν' ὁ ἔνοχος; — Ἡ τρέλλα του καὶ μόνη. Εἶν' ὁ Ἀμλέτος καὶ αὐτὸς ἀπ' τοὺς ἀδικημένους. Ἔχει τὴν τρέλλαν του ἔχθρὸν ὁ δυστυχὴς Ἀμλέτος!

Ἐκτός τῆς διανοητικῆς διαταραξέως, ἐπέρχεται καὶ ἠθικὴ κατάπτωσης, τὴν ὁποῖαν ἀνάγκη νὰ λάβωμεν ἐπίσης ὑπ' ὄψιν, ὅπως κατανοήσωμεν ἐντελῶς τὸν ἱστορίαν τοῦ Ἀμλέτου.

Ὁ εὐγενὴς καὶ ἐνθερμὸς ἔρωσ του πρὸς τὸ ἰδανικὸν μετατρέπεται βαθμηδὸν εἰς ἀπογοῦτσιν πλήρη ψυχροῦ ἐγωϊσμοῦ, εἰς σκληρὰν ἀλαζονείαν, εἰς τυφλὴν πίστιν εἰς τὸ πεπρωμένον. Ὁ ἐχθρὸς οὗτος τοῦ ψεύδους γίνεται ὑποκριτὴς καὶ ἀρέσκειται εἰς ἐπιβουλὰς. Ὁ δοῦλος ἐκεῖνος τοῦ συνειδότος, ὅστις ἐδίσταζε νὰ τιμωρήτῃ τὸν θεῖόν του ἐνόσω δὲν εἶχεν ἀπόλυτον βεβαιότητα περὶ τοῦ ἐγκλήματός του, ἀπεκδύεται βαθμηδὸν πάντα σεβασμὸν πρὸς τὴν ζωὴν τοῦ πλησίον του, καὶ καταλήγει εἰς ἔργα, τῶν ὁποίων ἀνάγκη νὰ διερευνησώμεν ἐπιεικῶς τὴν ἀφετηρίαν, ὅπως μὴ χαρακτηρίσωμεν αὐτὰ ὡς ἐγκλήματα.

Εὐθὺς ἀπ' ἀρχῆς διαφαίνεται εἰς τοὺς λόγους του ἡ ἐπικίνδυνος τάσις τοῦ νὰ ἐπιρρίπτῃ εἰς δολοκλήρον τὴν ἀνθρωπότητα τὴν εὐθύνην τῶν πράξεων ἐνὸς ἀτόμου. Ἡ σκιά τοῦ πατρὸς του τῷ ἀπεκάλυψεν ὅτι ὁ θεῖός του διέπραξεν ἀνόσιον ἐγκλημα. Ἄρα θεωρεῖ τὸν κόσμον σύμπανον ὡς ἐγκληματίαν κατὰ συνείπειαν διατι νὰ ἀναλάβῃ τὴν τιμωρίαν τοῦ ἐγκλήματος ἐκεῖνου;

Ὁ κόσμος πάγει ἔς τὰ στραβά. ὦ! Δὲν ἀπέμειν' ἄλλο παρὰ ἐγὼ νὰ γεννηθῶ ἔς τὰ ἴσα νὰ τὸν βάλω!

Ὁ ἐστὶ, (τοῦτο δὲ ἐπιμαρτυρεῖ πᾶσα ἡ μετέπειτα διαγωγὴ του,) «πρὸς τί ἐγὼ ν' ἀναμιχθῶ εἰς τὰ πράγματα κόσμου, ἐν ᾧ τὰ πάντα ἔχουσι κακῶς; — Πρὸς τί νὰ ἐκδικήσω τὴν ἀρετὴν ὑπὸ τῆς κακίας δολιευθεῖσαν ἐπὶ κόσμου, ἐν ᾧ ἀρετὴ δὲν ὑπάρχει; — Πρὸς τί νὰ μοχθήσω πρὸς ἀνόρθωσιν τῆς ἠθικῆς τάξεως ἐν κόσμῳ, ἐν ᾧ ἡ ἠθικὴ τάξις ἐξέλιπεν ὀλοσχερῶς;»

Ὁ Ἀμλέτος ἀποθαίνει μηδενιστής. Ὁ κόσμος δι' αὐτὸν εἶναι καρυδόφλουδον. Τὰ ἐπὶ γῆς ἔρποντα ἔντομα, — τὰ περιωρισμένα πνεύματα τὰ ἐκλαμβάνοντα ὡς σπουδαῖόν τι τὴν ἀνθρωπίνην κωμωδίαν, τῷ ἐμπνέουσιν οἶκτον. Ἡ ἀρετὴ, ἡ εὐτυχία, ἡ ὑπαρξίς τῶν αὐτῶν, τῷ φαίνονται πράγματα ἀνάξια λόγου, ἀθύρματα ἄτινα δύναται ἐν ἡσυχίᾳ πνεύματος νὰ κατασυντριψῇ. Καὶ διὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ζωὴν «οὔτε καρρὶ τὸν μέλι», ἀλλ' ὅμως ἐπαίρεται ἐπὶ τῇ διανοητικῇ αὐτοῦ ὑπεροχῇ, καὶ θεωρεῖ ἐχυτὸν ὡς μέγα τι, μόνον καὶ μόνον διότι ἀνεκάλυψεν ὅτι τὸ σύμπαν εἶναι μηδέν.

Φωνεῖ τυχαίως τὸν γέροντα Πολώνιον, ἀλλὰ μόλις μετανοεῖ, διὰ τὸν λόγον ὅτι ὁ φρονεθεὶς ἦτο μορὸς, καὶ ἰδοὺ ὁποῖον ἐπικηδέσιν τῷ πλέκει! Πρῶτα κ' ἀρχῆν, αὐτὸν ἔδω ἄς τὸν ξεπροβοδίσω. Ὁ τὸν πλαιγιὸν τὸν θάλαμον ἄς βίξω τὸ ψοφίμι. — Μητέρα, καλὰ νύκτα σου. Ἴδὲ τὸν σύμβουλόν σου

σιωπηλὸς καὶ σοδαρὸς καὶ ἡσυχος ποῦ εἶναι, ἐκεῖ ποῦ ἦτο ζωντανὸς τόσον μορὸς καὶ λάλος.

Φωνεῖ: δύο ἄρχοντας τῆς αὐλῆς, τὸν Ροξενχράνς καὶ τὸν Γιλδενστέρην, ἀλλ' ἡ συνειδήσις δὲν τὸν τύπτει διὰ τοῦτο· οἱ φρονεθέντες ἦσαν μηδαιμινὰ ὄντα καὶ ἀνάξιοι τῆς ὑπολήψεώς του, ὡς λέγει πρὸς τὸν Ὀράτιον:

Ἐπάνω ἔς τὴν συνείδησιν δούλου δὲν τοὺς ἔχω. Ἀνίσως καταστρέφονται πταῖον αὐτοὶ καὶ μόνοι. Δὲν εἶναι πρᾶγμ' ἀκίνδυνον δι' ὄντα τιποτένια, νὰ χώνωνται ἀνάμεσα ἔς τὰ κινεζμένα βίση κ' εἰς τὰ σπαθοκοπήματα μεγάλων ἀντιπάλων.

Φωνεῖ ἐπὶ τέλους καὶ τὴν Ὀρηλίαν, τοῦτο δὲ εἶναι τὸ μεγαλειότερον τῶν ἀμαρτημάτων του. Ναι, ὁ Ἀμλέτος τὴν ἐρόνευσεν, ἀφοῦ πρῶτον παντοίους τρόποις τὴν καταβασάνισε. Τὴν περιφρονεῖ, τῇ ἀπειθύνει λόγους βαναύσους φέροντας τὸ ἐρύθημα ἐπὶ τοῦ μετώπου τῆς δυστυχῆς νέας, τῇ φέρεται μετὰ τραχύτητος φερύσσης τὰ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς της. Ὁ ὑπ' αὐτοῦ φόνος τοῦ πατρὸς της γίνεται ἡ ἀφορμὴ τῆς παραφροσύνης καὶ τῆς αὐτοκατονίας της. Ἀλλ' ἐνώπιον τοῦ πτόματος τοῦ Πολωνίου, ὁ Ἀμλέτος οὐδαμῶς σκέπτεται περὶ Ὀρηλίας. Τὴν εἶχεν ἤδη λησμονήσει. Ἀλλὰ μὴ ἠγάπησε ποτὲ αὐτὴν ἀληθῶς; Ὁ ἔρωσ του ἦτο παιδιὰ τῆς ρυττασίας, ὡς μαρτυρεῖ ἡ πρὸς αὐτὴν ἐπιστολὴ του, οὐδὲν περιέχουσα ἢ παρηγορῆσις ἐκφράσεις στερεοτύπου φιλαρκεσίας:

Αὐτὰ εἰ; τὸ ὄρατιόν της, τὸ κάτασπρόν της στήθος: Ἄμπορεῖ ἔς ἀμφιβολίαν νὰ τὸ βάλῃς ἂν τᾶστρα λάμπου, ἢ ὁ ἥλιος φλέγει, ἢ ψεύματ' ἢ ἀλήθεια μήπως λέγει, ἄλλ' ὅτι σ' ἀγαπῶ μὴ τ' ἀμφισβόλλῃς.

Ὁ Ἀμλέτος θυσιάζει, ἄνευ τύψεως συνειδότος, τὴν Ὀρηλίαν χάριν τῆς ἀτομικῆς ἀσφαλείας του, — ἐάν ἦτο τῷ ὄντι προσπεποιημένη ἡ παραφροσύνη του, ἐξ ἧς ἐπήγασαν αἱ συμφοραὶ τῆς ἀτυχῆς νεάνιδος. Παραφρονεῖ αὐτὴ, πνίγεται, ἀλλ' ἐκεῖνος οὐδὲ σκέπτεται περὶ αὐτῆς, μόνον δὲ ὅτε βλέπει καὶ ἀκούει ἐν τῷ κοιμητηρίῳ τὸν ἀδελφόν της, τὸν Λαέρτην, ἐκρᾶζόντα παταγωδῶς τὴν λύπην του καὶ πηδῶντα ἐντὸς τοῦ τάφου, ὅπως περιπτυχθῇ τὴν νεκρὰν ἀδελφὴν του, τότε μόνον ὁ Ἀμλέτος ἀγκυκατῶν ἐπὶ τῇ ἐπιδείξει τῆς ἀδελφικῆς ἐκείνης ἀγάπης, ἀνακράζει μετὰ κόμπου:

Τὴν ἀγαποῦσα! Ἀδελφοὶ σκράντα χιλιάδες, καὶ ὄλον τῆς ἀγάπης τῶν τὸν ὄγκον νὰ πορευέσθω, ἔς τὸ ἰδικὸν μου τὸ πᾶσον δὲν ἡμπεροῦν νὰ φθάσουν!

Καὶ ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν Λαέρτην: Ἐμπρός! εἰπέ μου νὰ ἰδῶ τί δύνασαι νὰ κάμῃς; Νὰ κλαύσῃς; νὰ κομματιασθῇς; τῆς πείνας ν' ἀποθάνῃς; νὰ ἐξιψάσῃς μὲ γολῆν; Κρακόσειλον νὰ φάγῃς; Ἐγὼ τὰ κάμνω! — Ἦλθ' ἔδω νὰ μᾶς μοιρολογήσῃ! νὰ φοβερίσῃ πῶς πηδᾷ μέσα ἔς τὸν τάφον! — Ἐλα, θάψου μαζί της ζωντανὸς καὶ νὰ τερπῶ μαζί σου, κί ἀφοῦ λαλῆς περὶ βουγιῶν, ἐπάνω μᾶς ἄς βίξουν χιλιάδες στρέμματα τὴν γῆν, ὡστε βουγιῶν νὰ γείνη

νὰ καύσῃ τὸ κεφάλι του εἰς τοῦ πυρὸς τὴν ζώνην, ὡστε κοντὰ του ἴσάν σπυρὶ νὰ φαίνεται ἡ Ὅσσα! Νά! Λόγια ἤθελες; Κ' ἐγὼ νὰ φλυαρήσω ἔξωρον.

Μέχρι τῆς εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἀποδημίας του ὁ Ἀμλέτος ἐφαίνετο ὅπως ἰδέοιτε ἐπιδιώκων τὸν σκοπὸν τῆς ἐκδικήσεως. Ἀλλὰ μετὰ τὴν ἐπιστροφήν του βλέπομεν αὐτὸν μετὰ νοηρότητας καὶ ἀδιαφορίας παραιτοῦντα τὰ πάντα εἰς τὸ πεπρωμένον:

"Ἄν ἦναι διὰ τόρα δὲν θὰ ἦναι διὰ κατόπιν. Ἐάν δὲν ἦναι διὰ κατόπιν, θὰ ἦναι διὰ τόρα. Ἐάν δὲν ἦναι διὰ τόρα, θὰ ἔλθῃ πάλιν ἡ ὄρα. Τὸ πᾶν νοῖσται εἰς τὸ νὰ ἦναι τις ἔτοιμος. Ἀφοῦ ὁ ἄνθρωπος δὲν γνωρίζῃ τὸ τί ἀφίνει, τί σημαίνει τὸ πᾶν θὰ τὸ ἀφήσῃ;"

Εἰς τοσοῦτον δὲ καταλήγει ἐπὶ τέλους ἀδιαφορίας, ὡστε πρὸς εὐχαρίστησιν τοῦ Θεοῦ του συγκατανεῖ νὰ ἀγωνισθῇ μετὰ τοῦ Λαέρτου ἀγῶνα ξιφασκίας. Εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦτον συνποθήσκει ὁ Ἀμλέτος μετὰ τῶν λοιπῶν, οὐδ' ἀποθήσκει προῶτως, διότι ἀπέγεινεν οἰκτρὸς καὶ ὀλέθριος.

Ὁράτιε ἀπέθανε! . . . Σαῖς ποῦ αὐτὴν τὴν θέαν τὴν βλέπετε καὶ τρέμειτε ὄχρῳ ἀπὸ τὴν φρίκην, κ' εἶθε βωθοὶ ἀροκατὶ αὐτῆς τῆς τραγωδίας, κειρὸν ἂν εἶχα, — ἀλλ' αὐτὸς ὁ μαῦρος δεσμοφόλαξ, ὁ θάνατος, ἐπάνω μου χέρι βαρὺ ἀπλώνει, — ὦ! εἶχα πράγματα νὰ πῶ! . . . Ἄς ἦναι. Ἀποθνήσκω. Ὁράτιέ μου, ἀλλὰ ἔφη, καὶ σὺ δικαίωτέ με κ' εἶναι καὶ τὰ ἔργα μου εἰς ὅτους δὲν γνωρίζουν . . . Τ' ἄλλα καλύπτει σιωπῇ!

Αὐταὶ κί τελευταῖαι λέξεις τοῦ Ἀμλέτου. Τοιαύτη ἡ τραγικὴ ἱστορία του, ἱστορία τῆς καταπτώσεως μιᾶς εὐγενοῦς ψυχῆς. Εἶδομεν αὐτὸν βέκτην καὶ νοήρον, πλήρη ἀποφάσεως καὶ διασταγμῶν, σφοδρὸν καὶ παράφρονα, εὐσυνείδητον καθ' ὑπερβολὴν καὶ ἀσυνείδητον, πιστὸν καὶ δόλιον, τρυφερὸν καὶ βίανασον, γενναῖον καὶ πλήρη ἐγωϊσμοῦ συνάμα.

Αἱ τοιαῦται ἀντιφάσεις δὲν δύναται ἢ νὰ ἐπέλθωσι διαδοχικῶς εἰς τὸν ἄνθρωπον, οὐδ' ἐξηγούνται ἄλλως ἢ ὡς ἠθικῆς παρακμῆς ἀποτελέσματα. Ἀλλ' ὁ ποιητὴς μετὰ τοσαύτης ὀμητικῆς ταχύτητος κατακημιέζει τὸν ἥρωά του ἀπὸ τοῦ ὕψους τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς διανοίας εἰς τὴν ἄβυσσον τοῦ ἐγκλήματος καὶ τῆς παραφροσύνης, ὡστε μόλις διαβλέπομεν τὴν μετάνοσιν, αἱ δὲ διαδοχικαὶ ἀντιφάσεις φαίνονται ὡς ταυτόχρονοι εἰς τοὺς ἐκθάμβους ἡμῶν ὀφθαλμούς.

Ἡ κοινὴ παράδοσις ἀποδίδει συνήθως εἰς τὸν Ἀμλέτον τὸν χαρακτηρὰ αἰσθηματικῶ φαντασιολόπου, ὅστις ἀποβλέπει εἰς τὸν Οὐρανὸν καὶ ἀρίπταται ἐπὶ τέλους τῆς γῆς, καθὼ ἀναξίας αὐτοῦ. Ἀλλὰ δὲν εἶναι τοιοῦτος ὁ Ἀμλέτος. Ὁ Σκιασπερὸς ἀγνοεῖ τὰς νοσηρὰς ἐπιτηδεύσεις τοῦ νεωτέρου ῥομαντισμοῦ. Ὁ Ἀμλέτος του φουτικῶς ἠθικῶς καὶ διανοητικῶς, ἔχει προσόντα ἀνδρὸς ἰσχυροῦ, ἀλλ' ἔσκεκτο δυστυχῶν περιστάσεων, καὶ κατὰ συνείπειαν ἀρχικῆς τινος ἀθλιείας ἐν τῷ

δραργανισμῷ του, μετατρέπεται βαθμηδόν και αποβαίνει κακοῦργος ἀληθής. Ἀλλὰ εἶναι ἄξιος οἴκτου και ἄξιος συγχωρήσεως, διότι ὑπέφερε μεγάλας και διότι ἠγάπησε τὸν Ὁράτιον, ὅ ἐστι τὴν ἀλήθειαν και τὴν ἀρετήν.

Δ. ΒΙΚΕΛΑΣ.

Ὁ Ἰωάννης Ρουφφίνης (Ruffini), οὗτος ἐν τῶν ἐκλεκτοτέρων ἔργων, τὸν Ἰατρὸν Ἀντωνίου, ἀρχὴ μεθ' ἀπὸ τῆς σήμερον δημοσιεύοντες ἐν τῇ «Ἐστία», ἐγεννήθη ἐν Γενούῃ τῆς Ἰταλίας ἐν ἔτει 1807. Τυχὼν ἐξαιρέτου ἀγωγῆς και παιδείσεως και ὑπὸ διαπύρου φιλοπατρίας φλεγομένου, ἐγένετο μέλος τοῦ πολιτικοῦ Συλλόγου τῆς «Νέας Ἰταλίας», ἣν ἔθρυσεν ὁ μέγας Ἰταλὸς πατριώτης Ματθίους πρὸς ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἰταλίας ἀπὸ τοῦ ξενικοῦ ζυγοῦ. Οὕτω δὲ λαθὼν μέρος ἐνεργὸν εἰς τὸ ἐπαναστατικὸν κίνημα τοῦ 1833, ὁ Ρουφφίνης ἠναγκάσθη νὰ καταλίπῃ τὸ πατριὸν ἔδαφος, και ἀπῆλθεν εἰς Ἀγγλίαν, ὅπου διήλθε μακρὰ ἔτη, και τοσοῦτον καλῶς προσοικειώθη τὴν γλῶσσαν και τὴν φιλολογίαν τῆς χώρας ταύτης, ὥστε συνέταξεν ἀγγλιστὶ πολλὰ αὐτοῦ συγγράμματα, ἀξιωθέντα λαμπρῆς ἐπιτυχίας. Τῷ 1842 ἔλθων ἐγκατέστη ὀριστικῶς ἐν Πάρισί. Ἐκ τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ, ἅτινα μετεφράσθησαν και εἰς τὴν γαλλικὴν, ἀνώτερα θεωροῦνται ὁ «Δαυρέντιος Βενόνης», εἶδος αὐτοβιογραφίας τοῦ συγγραφέως, γεγραμμένη μετὰ δυνάμεως, ἣτις καταθέλλει ἅμα και συγκινεῖ τὸν ἀναγνώστην, και τὸ ἐνταῦθα δημοσιευόμενον «ὁ Ἰατρὸς Ἀντωνίος».

Ἐν τῷ προσώπῳ τούτῳ ὁ Ρουφφίνης παρουσιάζει μίαν τῶν γενναίων και διαπύρων ἐκείνων ψυχῶν, τὰς ὁποίας δύναται νὰ ἐκκαύσῃ και ἐνθουσιάσῃ πᾶσα εὐγενής ὑπόθεσις, και αἵτινες δι' αὐτὸ τοῦτο φαίνονται ὡς προσωρισμένοι εἰς τὸ μαρτύριον. Ὡς ὁ συγγραφεὺς τοῦ βιβλίου, εἶνε και ὁ ἰατρὸς Ἀντωνίος πολιτικὸς προγεγραμμένος, ἐξ οὗ φυσικῶς προέρχεται ἡ κατὰ τι ἀνάγκης τῆς πολιτικῆς εἰς τὸ διήγημα· τούτο ὅμως οὐδὲν παραβιάζει τὴν ὑπόθεσιν τοῦ ἔργου, ἀλλὰ, τοῦναντίον, καθιστᾷ αὐτὴν ἔτι μᾶλλον ἐνδιαφέρουσαν, ὅ δὲ Ῥουφφίνης ἐγένετο πλεῖστον ἔτι ἄξιος τῆς εὐγνωμοσύνης τῆς πατρίδος του, παρουσιάσας, ἔστω και ὑπὸ τὸν ἐλαφρὸν τύπον διηγήματος, εἰς τὴν ἐκτίμησιν τοῦ κοινοῦ τὰ παθήματα και τοὺς πόθους αὐτῆς κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους τῆς βραχείας πολιτικῆς δυσπραχίας τῆς Σ. τ. Δ.

Ο ΙΑΤΡΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ

[Μυθιστορία Ἰ. Ρουφφίνης. — Μετάφρ. Ἀγγέλου Βλάχου].

Μεγάλοι και Μικροί.

Ὁραίων τινά και θερμὴν ἡμέραν τοῦ Ἀπριλίου 1840, κομψὴ ὁδοιπορικὴ ἄμαξα, ἐλκυσνομένη ὑπὸ τεσσάρων καλαζόντων ταχυδρομικῶν ἵππων, παρήρθετο θερμωδῶς τὴν ὑπὸ τὸ ὄνομα Κορνιέ (route de la Corniche) τοσοῦτον γνωστὴν εἰς τοὺς περιηγητὰς ὁδὸν, ἣτις, ἐκτεινομένη κατὰ μῆκος τοῦ δυτικοῦ αἰγιαλοῦ τῆς Ριβιέρης τῆς Γενούης, ἄγει ἀπὸ τῆς πόλεως ταύτης εἰς Νίκαιαν.

Ὁλίγα τῶν μεγάλων ὁδῶν τῆς Εὐρώπης εἰσὶ τοσοῦτον γραφικαί, ὀλίγισται δὲ βεβαίως συνεννοῦσι τρία τοιαῦτα στοιχεῖα φυσικῆς καλλονῆς: τὴν Μεσόγειον ἐντεῦθεν, τὰ Ἀπένινα ἐκεῖθεν, και ὑπερᾶνω αὐτῶν πᾶσαν τὴν λαμπρότητα τοῦ ἰταλικοῦ οὐρανοῦ. Ἡ χεὶρ τοῦ ἀνθρώπου ἐπράξε πᾶν ὅ,τι δύνατον, ἂν οὐχὶ ἀμιλλώμενη, ἀλλὰ προσπαθοῦσα καὶ νὰ μὴ ἀσχημίσῃ τὴν φύσιν. Ἀ-

φθονοὶ πόλεις και χωρία, τὰ μὲν ἐπιχαρίτως ἀνακεκλιμένα ἐπὶ τῆς παραλίας και λούοντα οὕτων εἰπεῖν τοὺς πόδας των εἰς τὸ ἀργυρῶδες κύμα, τὰ δὲ κατεσπαρμένα ὡς ποίμνη προβάτων ἐπὶ τῶν πλευρῶν τοῦ ὄρους ἢ χαορῆντως ἀναρριχόμενα πρὸς ἀπότομον ῥάχιν· πού και ποὺ μονῆρες παρεκκλήσιον, καθισμένον ἐπὶ τῆς ὑψίστης κορυφῆς θαλασσοπληγοῦς σκοπέλου ἢ κρυπτόμενον ἐν τῶς δάσους χλοεροῦ παρὰ τὴν ὄφρον κοιλᾶδος· μαρμαρίνα μέγαρα ἢ ἐπαύλεις φαιδράκι, ὑπερκύπτουσαι πρασίνοι ἀμπελώνων, κήπων ἀνθοστεφῶν, συστάδων πορτοκαλλεῶν και λεμονεῶν· μυριάδες οἰκίσκων μὲ τοίχους λευκοὺς και πράσινα παράθυρα, διεσκορησμένοι ἐπὶ λόφων ἀγόνων ἄλλοτε, σήμερον δὲ — χάρις εἰς εὐφυῆ σύστημα ἐπαλλήλων ἀνδρῶν — ἐλαιοφύτων μέχρι κορυφῆς· πᾶν ἐνὶ λόγῳ ἀνθρώπιον αὐτόθι δημιουργήμα ἐλέγγει τὴν δραστηριότητα και τὸ πνεῦμα φυλῆς ἐξόχως καλλιτέχνου και γενναίως ὑπὸ τῆς φύσεως πεπρικοισμένης.

Ἡ ὁδὸς ὑπέικουσα εἰς τοὺς ἰδιοτρόπους ἐλιγμούς τῆς ἀκτῆς, εἶνε πολυκαμπῆς και ἀνώμαλος. Ὅτε μὲν ἰσοϋψῆς πρὸς τὴν θάλασσαν, διατέμνει φράκτας ὀξυροινίκων, ἀλόης και ῥοδοδάφνης· ὅτε δὲ, προσκολλημένη εἰς τὰ πλευρὰ βουνοῦ ἀπότομου, καλυπτομένη ὑπὸ πυκνοφύλλου πευκῶνος, αἵρεται εἰς τοσοῦτον ὕψος, ὥστε τὸ βλέμμα διαστάζει ν' ἀναμετρήτῃ τὸ βάθος τῆς ἀβύσσου. Ἐδῶ μὲν εἰσχωρεῖ ὑπὸ στοχᾶς διακρυπώσας τὸν βράχον και ἀρραχνίζομένη πρὸς στιγμὴν, προκύπτει περικίτρου ἐν μέσῳ εὐρείας ἐκτάσεως γῆς, οὐρανοῦ και θάλασσης· ἐκεῖ δὲ κάμπτεται αἴφνης και φαίνεται θέλουσα νὰ διασχίσῃ τὸ ὄρος· και περικίτρου τρέπεται ἄλλιν ἀντιθέτως οἰνοῖ βαινίοντα νὰ ριφθῇ εἰς τὸ πέλαγος. Ἡ ἐκ τῆς ἀπαύστου μετατοπίσεως τοῦ ὁδοιπόρου προκύπτουσα ποικιλία τοῦ τοπίου μόνον πρὸς τοὺς ἀπείρους συνδυασμοὺς τοῦ καλειδοσκοπίου δύναται νὰ παραβληθῇ. Ὡ! ποῖαν εἰκόνα ἠθέλομεν παραγγᾶγει, ἂν εἰς τὸ ἴχνογράφημα τοῦτο ἠδυνάμεθα νὰ μεταδώσωμεν και ὀλίγον μόνον ἐκ τοῦ ἀληθοῦς χρώματος τῆς χώρας! Ἀν τὸ ἐπιχειροῦμεν ὅμως, διότι αἱ λέξεις ἀδυνατοῦσι ν' ἀποδώσωσι τὴν φωτεινὴν διαφάνειαν τῆς ἀτμοσφαιρᾶς ἐκείνης, τὸ γαλανὸν τοῦ οὐρανοῦ, τὸ βαθὺ κυανοῦν τῆς θαλάσσης, τὰς ἠμίρους ἀποχωρήσεις, αἵτινες διακρίνουσι τοὺς ἀπείρους κυματισμοὺς τῶν ὁρέων ἐκείνων, ἀναπτυσσομένων κλιμακῶδων εἰς ὕψος. Μόλις ἢ πυξὶς τοῦ Stanfield ἢ τοῦ Azeglio ἠδύνατο νὰ τὸ ἐπιχειρήσῃ.

Ἐν μέσῳ τῆς μαγικῆς ἐκείνης τοποθεσίας ἡ ἄμαξα περὶ ἧς ὁ λόγος παρήλαυε ταχεῖα. Ἦτο ὄραϊον ὄχημα, τοιοῦτον ὅποια συνήθως ἐξέρχονται τῶν χειρῶν τῶν ἐν Λονδίῳ ἀμαξοπηγῶν πρώτης τάξεως: ἐλαφρὸν, κομψόν, ἐπὶ καλῶν ἀναπαυόμενον ἐλατρίων, εὐρὺ, ἄνετον, και οὐδενὸς στερούμενον τῶν προσόντων ἐκείνων, ἅτινα μαρ-

τυροῦσι τὴν κοινωνικὴν τάξιν και τὸν πλοῦτον τοῦ κυρίου των. Ἐξώθεν μὲν οἰκόσημον περίπλοκον, οὕτινος ἐδέσποζεν ἔνοπλος χεὶρ, ἀμυδρῶς μόλις ἐν μικρογραφίᾳ εἰκονιζομένη ἐπὶ τῶν στιλπνῶν θυρίδων, ὥριζεν ἀναμφισβητήτως τὴν θέσιν, ἣν κατεῖχον οἱ ὁδοιπόροι ἐπὶ τῆς κοινωνικῆς κλίμακος τῆς Μεγάλης Βρετανίας· ἐπ' αὐτῆς δὲ τῆς ἀμάξης, θαλαμηπόλος κομψῶς ἐνδεδυμένη και ὑπερήτης εὐσωμῶς χωρὶς οἰκοστολῆς, καθήμενος ἀμφοτέρω ἐπὶ τῆς ὀπισθίας ἐδρας, κατέφαινον προδήλως πόσον ἐξετίμων τὰ κάλλη τῆς κύκλω φύσεως, διὰ τοῦ νηδύμου ὕπνου εἰς ἣν ἦσαν βυθισμένοι.

Τὰ ἐντὸς τῆς ἀμάξης δύο πρόσωπα — κύριος ὠρίμου ἡλικίας και κόρη νεαρὰ, προφανῶς πατήρ και θυγάτηρ — ἐφαίνοντο ἐπίσης ἀπαθεῖς πρὸς τὰς καλλονὰς, αἵτινες ἐπεζήτουν οὕτως εἰπεῖν τὸν θαυμασμόν των. Ἰστία λευκὰ ὀλισθαίνοντα ὡς κίνκοι μεγάλοι ἐπὶ τῶν νώτων τῆς θαλάσσης, ὀπωροφόρα δένδρα τοσοῦτον ἀνθοστεφῆ, ὥστ' ἐφαίνοντο ὑπερμεγέθεις ἀνθοδέσμα· μᾶλλον ἢ δένδρα, παιδιᾶδες ἀπέραντοι πλήρεις κιτρίνου ἀσφοδέλου, κυανῆς ἀνεμώνης, και λευκοῦ ὀρθογάλακτος, γρηαιοὶ βράχοι, ὧν ἐκάστην ῥαγάδα ἐκόσμου ἀλόαι ὑπερῶφλοι, πάντα ταῦτα παρήρχοντο ἐν τάχει ὑπὸ τὰ βλέμματα τῶν ὁδοιπόρων, οὐδὲν ἔλκυσον τὴν προσοχὴν των.

Κρυπτομένη σχεδὸν ἐξ ὀλοκλήρου ὑπὸ σωρῶν προσκεραλαίων και πεπλωμάτων, ἡ νεαρὰ κόρη κατέκειτο ἐκτάδην και προσεπάθει πάσῃ δυνάμει νὰ κοιμηθῇ· ἀλλὰ καιτοὶ ὁ κόπος εἶχεν ὠχράνους τὰς παρεῖας τῆς και ὁ περὶ τοὺς ὀρθαλμούς τῆς κυανοῦς κύκλος ἐμαρτύρει ἐπαρκῶς ὑπερτάτην ἀναπαύσεως ἀνάγκην, ὁ ὕπνος ἐπέμενε μὴ ἐρχόμενος, ὡς ἐδήλου τούτο εἰς τὴν συνοδοιπόρον αὐτῆς αἰ ἀδιάκοποι ἀλλαγαὶ θέσεως, τὰ βίαια αὐτῆς κινήματα και ψιθυρισμοὶ τινες παιδικῆς ἀνυπομονησίας.

Ἡ νέα ξένη παρίστα θαυμάσιον δεῖγμα τύπου καλλονῆς οὐχὶ σπανίου ἐν Ἀγγλίᾳ, ἰδίως ἐν τῇ ἀνωτέρᾳ κοινωνικῇ τάξει, και συνεννοῦντος χαρακτῆρας ἀσυμφύλους κατὰ τὸ φαινόμενον: ἦθος μεγαλείου, συγγενὲς πρὸς τὴν ἀλαζονείαν, και ἰδανικὴν σχεδὸν ἡμερότητα μορφῆς. Ἡ ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς ἐπικεχυμένη ἐλαφρὰ ἀτονία παρεῖχεν ἰδιαιτέρον τι και ἀκαταμάχητον θέλγητρον εἰς τὴν φυσιογνωμίαν τῆς. Ἡ φύσις, δημιουργήσασα τὴν κόρην ἐκείνην τοσοῦτον ὠραίαν, ἐφαίνετο γράψασα: ἐθθραστορ ἐφ' ἐκάστου τῶν χαρακτηριστικῶν τῆς. Τὸ λεπτόν σύμπλεγμα κυανῶν φλεβῶν, αἵτινες διέστίζον τοὺς κροτάφους τῆς, τὸ γαλανὸν χρῶμα τῶν ὀφθαλμῶν τῆς, ἡ διαφανὴς τοῦ δέρματός τῆς χροὶα ἀνεμίμησκον τὴν παροδικὴν λαμπρότητα λεπτοφυοῦς τινος ἀνθοῦς. Ἡ κόρη τῆς, ἧς οἱ ἀνυπότακτοι βόστρυχοι ἐστενοχώρουσαν πανταχόθεν τὴν ἐκ λεπτῆς κεντητῆς γάλης κομψὴν των φυλακῆν, εἶχε τὸ χρυσί-

ζον ἐκεῖνο χρῶμα, δι' οὗ οἱ Ἰταλοὶ ζωγράφοι ἀσμενίζουσι κοσμοῦντες τὰς κεφαλὰς τῶν Χερουβείμ των. Ἀπλῶς εἰπεῖν, ἡ νεαρὰ κόρη παρίστα ἐν συνόλῳ τὸ χαριέστατον και γοητευτικώτατον θέγμα, ὅπερ εἶδέ ποτε ὀφθαλμὸς μορφῆν, ἣν ἠθελε βεβαίως ἐκλέξει ἄγγελος, καταδικασθεὶς νὰ ὑποδυθῇ ἀνθρώπινον σχῆμα: τοσοῦτον μόνον ὑλικὴν, ὥστε νὰ ἐμφανίσῃ τὸν ἀνθρώπον, τοσοῦτον δὲ διαφανῆ και ἰδανικὴν, ὥστε νὰ διαφαινηταὶ ἡ οὐρανία του καταγωγῆ.

Ὁ Σὶρ Ἰωάννης Δάβεν — διότι οὕτως ἐκαλεῖτο ὁ παρὰ τῇ νέῃ κόρῃ καθήμενος κύριος — ἦτο βυθισμένος εἰς ἄβυσσον σκέψεων οὐχὶ τοσοῦτον εὐαρέστων, κατὰ τὰ φαινόμενα, ἄφ' ὧν οὐδὲν ἄλλο κατώρθου νὰ τὸν περισπάσῃ ἢ ὁ ἦχος ξηρᾶς τινος βηχῆς, ἣτις, καιτοὶ καταστελλομένη ὄσον τὸ δυνατὸν, ἐξήγειρε πάραυτα πᾶσαν τὴν ἀνησυχίαν τῆς πατριῆς του στοργῆς. Ἐστρέφετο τότε πρὸς τὴν νεαράν του συνοδὸν, τὴν ἠρώτα διὰ τρυφερωτάτης φωνῆς, πῶς ἦτο, παρηγόρει αὐτὴν διὰ θωπευτικῶν τινῶν λόγων, και διευθῆται τὰ προσκεφάλαιά τῆς.

Τὸ ἐξωτερικὸν τοῦ πατρὸς εἶχε τι, και αὐτὸ, τὸ συμπαθές. Πρόσωπον εὐχρον και σχεδὸν γυναικεῖον, ὀφθαλμοὶ γαλανοὶ, μέτωπον ὑψηλόν, μόλις σκιαζόμενον ἐκατέρωθεν δι' ἀρκίων τινῶν ψαρόβων βοστρύχων, ἐπιμελῶς διατεταγμένων πρὸς τὰ ἐμπρὸς, ἀνάστημα εὐθύ, οὐδὲν ἄλλο μαρτυροῦν τὰ πενήκοντα ἐξ ἢ πενήκοντα ἐπτὰ ἔτη τοῦ φέροντος, ὅλον ἐν γένει τὸ ἐξωτερικὸν του ἦτο τοιοῦτον, ὥστε νὰ παράγῃ εὐάρεστον τὴν πρώτην ἐντύπωσιν. Προσέχων τις ὅμως ὀλίγον, δὲν ἐβράδυνε ν' ἀνακαλύψῃ ἀνωμαλίαν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας ἐκείνης τῆς τοσοῦτον ὀμορφῆς. Τὸ μέτωπον, λευκὸν και λείον ὡς μάρμαρον, ἦτο μὲν ὑψηλὸν ἀλλὰ στενὸν και ἀποκλινές, ὡς τὸ Γεωργίου τοῦ Γ' και Κερόλου τοῦ Γ', ἦτο μέτωπον οἰκογενειακὸν καὶ ἐμαρτύρει ἐπιμονὴν, ἀμιλλώμενον ὡς πρὸς τούτο πρὸς τὰς ἐστεμμένας κεφαλὰς, ὧν εἶχε τὴν ὁμοιότητα. Οἱ γαλανοὶ του ὀφθαλμοὶ ἦσαν πολὺ προέχοντες και πολὺ στερογύλοι: οἱ βῶθρονες τῆς λεπτῆς και γρυπῆς του βίνος ἦσαν συνεσφιγμένοι, τὸ δὲ χεῖλος, λεπτοφυὲς και πῶς ἀναστυζόμενον, κατέλεγγεν ἦθος περίφρον και ἀλαζονικόν. Ἡ καθόλου ἔκφρασις τῆς φυσιογνωμίας ἐκείνης ἐφαίνετο δηλοῦσα ὅτι ὁ πηλὸς ἐξ οὗ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων εἶχον πλασθῆ — οὐδὲν ἄλλο ἐμόλυνε τὴν εὐγένειάν τῆς.

Τὰ παρκεταμένα πλαταγίσματα τῆς μαστιγῆς τοῦ ἡνιόχου, και ἡ ἀντήχησις τοῦ λιθοστρώτου, ἐφ' οὗ μετ' ὀλίγον κυλίσται ἡ ἄμαξα, ἀναγγέλλουσιν ὅτι οἱ ὁδοιπόροι εἰσῆλθον εἰς πόλιν.

Ἐν Ἀ! μεγαλόφωνον τοῦ ἀμαξήλατου τοῦ ἀριστοκρατικοῦ ὀχήματος καλεῖ τὸν ἀύρατον ἡνιόχον πενιχροῦ διτρόχου ἀμαξίου, ἵσταμένου πρὸ τοῦ ταχυδρομικοῦ σταθμοῦ, ἐπιτάσσει εἰς αὐτὸν νὰ παραχωρήσῃ θέσιν εἰς τὴν πλουσίαν ἀ-

μαζαν. Είτε δὲ διότι τὸ ἐπὶ τῆς ἀμάξης οικόσημον ἐπενήργησε μακρόθεν, εἴτε διότι ὁ ἰδιωκτῆτης τοῦ διτρώχου ἀμαξίου εἶχε καὶ αὐτὸς σπουδαίας ὑποθέσεις, τὸ βέβαιον εἶνε, ὅτι μόλις ἀκουσθεῖσα ἐξετελέσθη ἡ δοθεῖσα διαταγή, τὸ δὲ κοινοσκοπεῖς ἀμάξιον ἀνεχώρησε ταχὺ, ἐλαυνόμενον ὑπὸ τοῦ ἀτημιελήτου τὴν χαίτην ἵππαρίου του, ἀρίνον κύριον τοῦ πεδίου τὸν βαρὺν αὐτοῦ ἀντίζηλον.

Ἡ θαλαμηπόλος καὶ ὁ ὑπηρέτης καταβαίνουνσι τῆς ἐδρας καὶ ἐμφανίζονται εὐλαβῶς πρὸ τῶν θυρίδων. Ἡ ἀσθενὴς ζητεῖ ἐν ποτήριον ὕδατος· τὸ ὕδωρ φέρεται, καὶ ὁ Σίρ Ἰωάννης προσφέρει αὐτὸ εἰς τὰ χεῖλη τῆς νεάνιδος, ἀφοῦ πρότερον ἔχυσεν ἐντὸς αὐτοῦ ὀλίγας σταγόνας ἐκ μικρᾶς φιάλης. Συνάμα δὲ δύο εἰς ἐπαγγέλματος ἐπαῖται, ἀνὴρ καὶ γυνὴ γραφικὰ φοροῦντες βράκη, ἀρχίζουσιν ἀπαγγέλλοντες δλόκληρον λιτανεῖαν συμφορῶν, καταλήγουσιν εἰς τὸ ὅτι: *la madonna e tutti i santi del Paradiso* (ἡ Παναγία καὶ ὅλοι οἱ ἅγιοι τοῦ Παραδείσου) θὰ ἀποδώσουν δεκαπλασίαν τὴν ἐλεημοσύνην αἱ *buoni benefattori* (εἰς τοὺς καλοὺς εὐεργέτας). Ἡ δεσποινὴς Δάθεν ἀναζητεῖ τὸ χρηματοφυλάκιόν της καὶ ἐγχειρίζει ὀλίγα κέρματα εἰς τὴν πλησίον της γυναικῆ, ὁ δὲ Σίρ Ἰωάννης βίπτει χαμαὶ ἀργυρὰ τινὰ νομίσματα διὰ τὸν γέροντα ἐπαῖτην. Πατὴρ καὶ κόρη ὑπεΐκουσι βεβαίως εἰς αἴσθημα ἐπίσης ἀξιεπαινον. Ποία ὅμως διαφορά εἰς τὴν ἔκφρασιν τοῦ αἰσθήματος τούτου! Τὴν διαφοράν αὐτὴν καὶ οἱ ἐπαῖται τὴν αἰσθάνονται· ἡ μὲν γραῖα ὑποκλίνει καὶ μειδιᾷ, ὁ δὲ γέρον ἀναλαμβάνει τὸ ἀργύριον καὶ ἀπέρχεται σκυθρωπάζων.

— Πῶς τὸ λέγουν αὐτὸ τὸ μέρος; ἐρωτᾷ ἡ Μίς Δάθεν.

— Σάν-Ρέμο, τῆ ἀποκρίνονται.

Τὸ ὄνομα αὐτὸ δὲν φαίνεται λίαν ἀρεστὸν εἰς τὸν Σίρ Ἰωάννην Δάθεν, διότι ἀκούων αὐτὸ συστήλλει τὰ χεῖλη. Ὁ βαρωνέτος ἐξετάζει τὴν ὁδὸν ἀπ' ἐπάνω ἕως κάτω, καὶ ἀποσύρει τέλος τὴν κεφαλήν του ἐκ τῆς θυρίδος. Ἄν ἐκράτει δὲ σημειώσιν τῶν ἐντυπώσεων του. ἤθελε βεβαίως γράψαι εἰς τὸ σημειωματάριόν του τοιαῦτά τινα: «Σάν-Ρέμο, πόλις παράδοξος τὸ φαινόμενον· σεναι ὀδοί, κακὰ λιθοστρώματα, οἰκίαι ὑψηλαὶ καὶ ἀτακτοί, κάτοικοι βραχένδυτοι, σμῆνος ἐπαῖτων . . .» καὶ οὕτω καθεξῆς δι' ὅλης σελίδος. Εὐτυχῶς διὰ τὴν ὑπόληψιν τοῦ Σάν-Ρέμο, ὁ Σίρ Ἰωάννης δὲν ἔγραψε τὰς ἐντυπώσεις του.

Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ τέσσαρες νέοι ἵπποι εἶχον ζευχθῆ εἰς τὴν ἀμαξίαν ἀλλὰ κατὰ τὸ λέγειν τοῦ σταθμάρχου, ἡ μακρὰ ἀπόστασις τοῦ προσεχῶς σταθμοῦ καὶ τὸ ἀνάντες τῆς ὁδοῦ καθίστων ἀναγκάζον καὶ ἄλλων ἵππων συμπληρωματικῶν. Ἄλλ' ὁ ἵππος οὗτος, ὅστις ἐμελλε νὰ παραζευχθῆ ἐκ πλαγίου, εἰδείξεν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς μεγίστην ἀντιπάθειαν πρὸς τὴν θέσιν του. Μεθ' ἱκανὰ δὲ λακτίσματα, κατόρθωσε ν' ἀπαλλαγῆ τῶν ζευγ-

μάτων, κ' ἐλεύθερος γενόμενος κατήλθεν ἀστροπικίως τὴν στενὴν ὁδὸν, διωκόμενος ὑφ' ὄλων τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν δρομοπαίδων τοῦ χωρίου.

Χάρις εἰς τὰς προσπάθειάς τοῦ βοηθητικοῦ ἐκείνου προσωπικοῦ, συνελήφθη τέλος μετὰ διωγμὸν ζωηρότατον, καὶ συρθείς θριαμβικῶς ἐξέβη πρὸ τῶν ἄλλων τεσσάρων. Ὁ ἡνίοχος κατέλαβε τότε τὴν ἔδραν του, ἐκίνησεν ὑπὲρ τὴν κεφαλήν του, δεξιᾷ καὶ ἀριστερᾷ, τὴν μακρὰν αὐτοῦ μάστιγα, ἧς ἕκαστον πλατάγισμα ἐκρότησεν ὡς πυροβολισμὸς, καὶ ἡ ἀμαξία ἐκίνησεν ἐκ νέου ἐν μέσῳ θορύβου μεγάλου καὶ ἀκατανοήτων κραυγῶν.

Μετὰ μικρὸν οἱ ὁδοιπόροι μας ἔφθασαν εἰς ἀποψιν τοῦ ἀμαξίου, ὅπερ εἶχον ἀπαντήσῃ εἰς Σάν-Ρέμο, καὶ ὅπερ ἀνέβαινε τὴν στιγμὴν ἐκείνην τὴν μακρὰν καὶ ἀνάτη παραλίαν. Ἡερίργον ἀληθῶς δείγμα τῶν ἐπιτοπίων μέσων μεταφορᾶς ἦτο ἡ παράλυτος ἐκείνη μηχανή, ἡ βικνή, χωρὶς χρωμάτων καὶ μορφῆς. Βλέπων τις αὐτήν, ἤθελεν ἀπορήσει, πῶς τὰ διάφορά της μέρη συνείχοντο καὶ διετέλουν ἐν ἰσορροπίᾳ.

Τὸ διάστημα ἐμειοῦτο ἐπαισθητῶς μεταξύ τῶν δύο ἀμαξῶν, διότι οἱ τέσσαρες τροχοὶ κατέφθανον τοὺς δύο τοσοῦτον σχεδὸν ταχέως, ὅσον ἤθελε πράξει μέγα ἀτμοκίνητον διώκον μικρὸν πλοίαριον. Τὸ καλύπτρον τὴν ὁδὸν παχὺ στρώμα κοινοροῦ ἐπνίγε τὸν κρότον τοῦ ὀχήματος καὶ τῶν ποδῶν τῶν ἵππων, καὶ καθίστα ἀναγκαιότερας ἐτι τὰς συνήεις διὰ τῆς μάστιγος εἰδοποιήσεις.

Ὁ ἡνίοχος ἐντούτοις οὐδὲν ἔπραττεν. Ὑπέθετε πιθανῶς, ὅτι ὁ διοικὼν τὸ ἀμάξιον θὰ ἐμάντευεν ἀναγκαίως τὴν προσέγγισιν τοῦ μεγαλοπροποῦς του γείτονος καὶ θὰ ἐλάμβανε ἐπομένως τὰ μέτρα του· ἢ, ἀσχρολόγως τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἰς ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀερομαστιγίου του, ἦτο τοσοῦτον βυθισμένος εἰς τὴν ἐργασίαν ἐκείνην, ὥστ' ἐλησμένοι τὸ καθήκον του. Ὅπως δὴ ποτε, ἡ ἀγγλικὴ ἀμαξία, ἅμα ὑπερβάσα τὴν κορυφὴν τῆς ἀκτῆς, ἤρχισε καλπάζουσα, καὶ καταφθασα προσέκρουσε σχεδὸν εἰς τὸ πένυχρον ἀμάξιον, ὅπερ πᾶν ἄλλο προσεδόκα. Καταληθὲν ὑπὸ πανικοῦ τὸ ἀκτένιστον ἵππαριον, ἐτρόπη τοσοῦτον βικίως πρὸς τὰ πλάγια, ὥστε, ἂν ἡ γαλιναγωγούσα χεῖρ ἦτο ὀλιγώτερον ἰσχυρὰ ἢ ἐπιδέξιος, ἀμάξιον, ἵππος καὶ ἡνίοχος ἤθελον κυλισθῆ ἀρεύκτως εἰς τὴν θάλασσαν.

Ὁ ὀρμαθὸς τῶν ἐπιθέτων, δι' ὧν ὁ κύριος τοῦ ἀμαξίου ἐχαίρεισε τὴν κερνίδιον ἀριζίν τῶν συνοδοιπόρων του, καὶ ἕτινα ἐκ τοῦ ὀργίλου ἤθους μεθ' οὗ ἐλέγησεν, δὲν ἠδύνατο νὰ ἐκληρωθῶσιν ὡς εὐλογίαι, ἐμαρτύρησαν ἐπαρκῶς τὴν ἀγανάκτησίν του κατὰ τοῦ ἡνίουχου καὶ τῶν ἀγροίκων τρόπων του. Εὐτυχῶς ἡ δεσποινὴς Δάθεν, καίτοι κάτοχος ἄλλως τῆς ἰταλικῆς, δὲν ἐνόησε τὴν διάλεκτον τῆς Ριβιέρης, καὶ τῆς διέφυγον οὕτω τὸ

παράδοξον ἐκεῖνο δείγμα τῆς ἐπιτοπίου εὐγλωττίας.

Ἐνθὺ δὲ ἡ σύγκρουσις τῶν δύο ἀμαξῶν συνετάραξε μεγάλως τὸ μακρομάλλον ἵππαριον καὶ τὸν κύριον τοῦ ἀμαξίου, ὁ περιλάλητος συμπληρωματικὸς ἵππος τῆς ἀμάξης τοῦ Σίρ Ἰωάννου δὲν ἔμεινε στωϊκώτερος. Εἶτε ὁ τρόμος ὑπῆρξε κολλητικὸς, εἶτε τὸ ζῶον ἔτρεφεν ἰδιαιτέραν τινα ἀντιπάθειαν πρὸς τὸν κατήφορον, ἀφ' ἧς στιγμῆς προσέθη τοῦ ἀμαξίου τὸ βῆμά του οὐδὲν ἄλλο ἢ το πλέον, ἢ ἀδιάσκοπον κάλπασμα ὑπὸ λακτισμάτων διακοπτόμενον.

Ὁ Σίρ Ἰωάννης, ὅστις παρηκολούθει ἐναγωνίως ἀπὸ τῆς θυρίδος τὰ παράδοξα τοῦ ζώου κινήματα, ἐσκέφθη τὸ κατ' ἀρχὰς νὰ ἐπερωτήσῃ τὸν ἡνίοχον, ἀλλὰ τὸν ἐκράτησεν ὁ φόβος μὴ ἀποπνίγη ἀφῆρως τὴν ἀπὸ τοῦ Σάν-Ρέμο ἡμικοιμημένην θυγατέρα του, σμαμάτων ἀποτόμως τοὺς ὀλοταχῶς βαίνοντας ἵππους.

Ἄλλ' ὅτε ἡ ἀμαξία ἔφθασεν εἰς τὸ κάτω ἄκρον τῆς ἀκτῆς, ἦτις δὲν ἦτο μακρὰ, καὶ ἡ μίς Δάθεν ἐξύπνησεν ἀφῆρως, ὁ Σίρ Ἰωάννης ἐφώνησεν εἰς τὸν ἡνίοχον νὰ σταθῆ, καὶ διέταξε τὸν Γιάννην, συνοδὸν τῆς θαλαμηπόλου νὰ καταβῆ καὶ νὰ ἴδῃ τί ἔτρεγε.

Ὁ Γιάννης κατέβη, καὶ συνῆψε μετὰ τοῦ ἡνίουχου διάλογον, ὅστις δὲν ἐφαίνετο μέλλον νὰ καταλήξῃ εἰς εὐάρεστον ἀποτέλεσμα. Ὁ ἡνίοχος οὐδὲ συλλαβὴν ἐφαίνετο ἐννοῶν ἐκ τῶν ἐρωτήσεων, ἃς ἀπηύθυνεν αὐτῷ ὁ Γιάννης εἰς οἰκτρὰν ἰταλικὴν γλῶσσαν, ὁ δὲ Γιάννης οὐδὲ συλλαβὴν ἐνόησε ἐκ τῶν ἐξηγήσεων, ἃς εἶδεν αὐτῷ ὁ ἡνίοχος εἰς διάλεκτον τῆς Ριβιέρης. Ἐκάτερος ἐπανελάμβανε τὰς φράσεις του, χωρὶς ὁ ἄλλος νὰ ἐνοῆ τὸ ἐλάχιστον. Ὁ μὲν ἄγγλος Γιάννης ἐπέμεινε νὰ ζευχθῆ τακτικῶς ὁ ἀνάγωγος ἵππος καὶ νὰ λάβῃ ἄλλος τὴν θέσιν του, ὁ δὲ ἡνίοχος, φλυαρῶν κατ' ἔξιν, ἐπέμεινε διαβεβαιῶν ὅτι οὐδεὶς ὑπῆρχε κίνδυνος, ὅτι τὰ λακτίσματα τοῦ παραπληρωματικοῦ ἵππου προήρχοντο ἐκ τοῦ ὅτι τὸ ζεύγμα ἐπληττε τὰς κνήμας του, — πρᾶγμα δυνάμενον νὰ διορθωθῆ ἐντὸς ὀλίγων λεπτῶν.

Ἐπὶ τέλος ἡ ἐκφραστικὴ μιμικὴ τοῦ νέου — μόλις εἰκοσαετοῦς — ἰταλοῦ ἀπεκάλυψεν εἰς τὸν Γιάννην ἀμυδρὰν τινα ἰδέαν τῶν νοημάτων του. Τὸ ὑπὸ τοῦ νέου ἐνδεικνύμενον αἴτιον ἦτο τοσοῦτον προφανῶς μίαν, ἂν οὐχὶ καὶ ἡ μόνη, αἰτία τῆς ταραχῆς τοῦ ἵππου, ὥστε ὁ Γιάννης, κατηναριστήμενος ὅτι δὲν ἠναγκάζετο πλέον νὰ παρατείνῃ τὴν συζήτησιν πρὸς βλάβην τῆς αξιοπρεπείας του, ἀπεδέχθη ἐν σπουδῇ τὴν δοθεῖσαν ἐξήγησιν. Ἀνακοινώσας ἐπομένως εἰς τὸν κύριόν του, ὅτι τὰ γινόμενα οὐδὲν ἄλλο ἦσαν ἢ ζήτημα ἱπποσκευῆς, καὶ ὅτι ἐντὸς ὀλίγου τὰ πάντα ἤθελον διορθωθῆ, ἀνεβρίχηθῃ πάλιν σοβαρῶς εἰς τὴν ἀνετον ἔδραν του πλησίον τῆς μίς Χούτιν.

Ὁ ἡνίοχος εἶχεν ἀρχίσει νὰ ἐπιδιωρόνη, συρίζων, τὸ σφάλμα τῆς ἱπποσκευῆς, ὅτε τὸ ἀμάξιον, ὅπερ εἶχε μείνει ὀπίσω, ἔφθασεν ἐν τῷ μεταξὺ καὶ ἐστάθη πλησίον του, χωρὶς ἐκεῖνος νὰ τὸ ἀκούσῃ μῆτε νὰ τὸ ἴδῃ.

— Ἄϊ, Πρόσπερο! Ἐκραξὲς φωνή τις, πρὸς ἧς τὸν ἦχον ἐπεστράφη ἀφῆρως ὁ νεκρὸς ἀμαξηλάτης. καὶ ἀνυψώσας τὸ βλέμμα ἀπεκαλύφθη ἐν σπουδῇ, τί διάβολον ἔπαθεσ σήμερον; Ξεύρεις, ἀνόητε, ὅτι ὀλίγον ἔλειψε νὰ μὲ βίψῃς εἰς τὴν θάλασσαν;

— Νὰ βίξω τὴν εὐγενεῖα σου εἰς τὴν θάλασσαν! ἀνέκραξεν ὁ Πρόσπερος δυστηρηστικῶς συγχρόνως καὶ στενοχωρημένως. Ἡ εὐγενεῖα σου ἔξέρεις, πῶς θὰ εἶχα καλλίτερα νὰ πιγῶ χίλιαις φοραῖς. Ἄλλ' αὐτὸ δὲν εἶνε τὸ ἀμάξι σου, ἀφέντη! Ποῦ νὰ πάγῃ ὁ νοῦς μου πῶς ἤσουν μέσα!

— Τί ἔχει νὰ κάμῃ; ἀπήντησεν ὀργίλη ἡ φωνὴ τοῦ προσώπου, ὅπερ ἀπεκάλει ἀφῆρτην ὁ Πρόσπερος. Τί σημαίνει ἂν ἤμουν ἐγὼ ἢ ὁ Σουλτάνος; Πῶς τολμᾷς νὰ παίζῃς μετὰ τὴν ζωὴν τῶν ἀνθρώπων; Τὸ καθῆκόν σου εἶνε νὰ φροντίζῃς, ὥστε τὰ ἄλογα τὰ ὁποῖα ὀδηγεῖς νὰ μὴ φέρουν εἰς κίνδυνον τὴν ζωὴν ἡσύχων καὶ εἰρηνικῶν ἀνθρώπων. Καταλαμβάνεις;

Ὁ Πρόσπερος, ταπεινὸς γενόμενος, ἐξεδήλωσεν ὄλην αὐτοῦ τὴν λύπην, καὶ ὑπεσχέθη νὰ πράξῃ τὸ κατὰ δύναμιν ἵνα μὴ πλέον ἐπαναληθῆ τὸ αὐτό.

— Πολὺ καλὰ· ἀλλὰ τί εἶδους ἄλογον ἔχεις αὐτοῦ; ἐξηκολούθησεν ἡ φωνή.

Ἡ δὲ χεῖρ τοῦ λαλοῦντος εἰδείκνυε τὸν συμπληρωματικὸν ἵππον.

— Εἶνε καινούριος ζῶο, ἀφέντη. Μόλις χθὲς ἐμῆκε εἰς τὸν σταβλόν. Εἶνε λίγος ζωηρό!

— Ζωηρὸν; Μὴ χειρότερα! εἶνε τὸ ἀθλιέστερον ζῶον ποῦ εἶδα ποτὲ μου· ζῶον λυσασμένον, ποῦ δὲν ἔπρεπε ποτὲ ὁ αὐθέντης του νὰ τὸ βάλῃ νὰ τραβᾷ χριστιανούς ἀνθρώπους. Εἶνε τώρα ἕνα τέταρτον ποῦ τὸ παρατηρῶ. Ἄκουσέ με, Πρόσπερο, ἐνόσω ἔχεις ἀκόμη καιρὸν, ἀντὶ νὰ τὸ δένης, λύσε το καλλίτερα, καὶ ἄφες το νὰ γυρίσῃ μόλιον του εἰς τὸ Σάν-Ρέμο.

Ἄν ὁ Πρόσπερος ἦτο πενηκοντούτης καὶ δεδοκιμασμένος πλέον ἡνίοχος, θὰ ἤκουε πιθανῶς τὴν συμβουλήν. Ἄλλ' ὁ Πρόσπερος, ὡς εἶπομεν, ἦτο νέος, θαρραλέος, πλήρως πεποιθήσεως εἰς τὴν ἰσχὴν τῶν βραχυόνων του, καὶ φιλοδοξίαν ἔχων νὰ θεωρῆται ὡς ἡ κραταιότερα πυγμὴ καὶ ὁ ἀσφαλέστερος ὀφθαλμὸς μεταξύ τῶν ἀμαξηλάτων τῆς ὁδοῦ ἐκείνης. Ἀποπέμπων ἵππον κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην, θὰ ὠμολόγει ἀπλῶς ὅτι δὲν ἠδυνήθη νὰ τὸν δαμάσῃ, τὴν δημολογίαν δὲ ταύτην ἀπηγόρευον εἰς τὴν Πρόσπερον ἡ φιλοτιμία καὶ ἡ φιλοδοξία του. Οἱ ἡνίοχοι ἔχουσι καὶ αὐτοὶ τὴν φιλοτιμίαν των, ἀπαραλλάκτα ὡς οἱ ἡνιοχόμενοι.

Ἀπάντησε λοιπὸν ὁ Πρόσπερος μετὰ τινος ἀυταρκείας :

— Μέσα ἔσ' τὸ δρόμο νὰ τὸ ἀφήσω, ἀφέντη; καὶ ποῦ θὲ ναῦρη τὸ σπῖτι, ποῦ εἶνε ζῶο χθεσινὸ ἀκόμη; Καὶ ὁ ἀφέντης μου ὕστερα, τί θὰ μοῦ κάμη! Δὲν εἶνε τίποτε! ἐξηκολούθησεν εὐθυμότερος ὁ Πρόσπερος. Κλωτσούστε, βέβαια! πῶς νὰ μὴν κλωτσᾷ μ' αὐτὸ τὸ ξύλο μέσ' ἔς τὰ πόδια του. Κύτταξε, ἀφέντη, λιγάκι νὰ τοῦ ἀναλύσω τὰ λουριά καὶ νὰ τοῦ στερεώσω τὸ ξύλο, καὶ θὰ πηγαίη ἴσ' ἀνάκι.

— Τὸ κάτω κάτω, σὺ ξεύρεις, . . . κάμη ὅ, τι πρέπει, ἐπανελάθειν ἢ φωνή. Ἔχε ὅμως τὸν νοῦν σου καὶ κύτταξε, ὅταν θὰ μὲ περάσης, νὰ μὴ πέσης ἐπάνω μου, καὶ μὲ βίψης εἰς τὴν θάλασσαν.

Αἱ τελευταῖαι αὗται λέξεις ἐλέχθησαν φαιδρῶς, ὁ δὲ ἀμαξηλάτης, ἀποδεχθεὶς μετ' ἱλαροῦ γέλωτος τὴν γενομένην αὐτῷ σύστασιν, ἐπέδειξε τοὺς λευκοὺς τοῦ ὀδόντας καὶ ἐχαίρεισε βαθέως καθ' ἣν στιγμὴν ἀνεχώρει τὸ δίτροχον.

Ὁ διάλογος οὗτος, ὃν φυσικῶς δὲν ἐνόησαν οἱ Ἀγγλοὶ ὀδοιπόροι, διήρκεσε μόλις δύο λεπτά, διότι ἀμφοτέρω οἱ συνδιαλεγόμενοι ἐξεφράζοντο ταχέως καὶ κατηγορικῶς.

Ἡ φωνὴ τοῦ ἀοράτου προσώπου εἶχε ἀξιοσημείωτον εὐκαμψίαν καὶ ἠχηρότητα, ἐπρόφερε δὲ χρωματίζουσα καὶ αὐτὰ τὰ ἐλάχιστα τοῦ λόγου. Λέγοντες ἀοράτου, ἐνοοῦμεν ὅτι οἱ ὀδοιπόροι τῆς ταχυδρομικῆς ἀμάξης δὲν ἠδύνατο νὰ τὸ ἴδωσι, διότι τὰ δύο ὄχημα ἕταντο τὸ ἓν πρὸ τοῦ ἄλλου, καὶ οἱ ὀπισθεν ἰστάμενοι οὐδὲν ἄλλο ἠδυνήθησαν νὰ ἴδωσιν, ἢ τὴν χεῖρα μόνον τοῦ ὑπὸ τὴν κορδύλην τοῦ ἀμαξίου κρυπτομένου προσώπου, ὅτ' ἐξέτεινε αὐτὴν ἵνα δείξῃ τὸν ἵππον.

Ἄμα ὡς ἀνεβλήθησαν τὰ λουριά, ἡ μεγάλη ἀγγλικὴ ἀμαξία κατέφθασε πάλιν καὶ ὑπερέβη ταχέως τὸ δημοκρατικὸν ἀμαξίον. Ἄλλ' αὐτὴν τὴν φορὰν ἐτριπόδιζον πλέον συγκρατούμενοι οἱ ἵπποι τῆς, καὶ ὁ Πρόσπερος ἐφρόντισεν ἐγκαίρως ν' ἀναγγεῖλῃ τὸ πρᾶγμα δι' ὅλης τῆς δυνάμεως τοῦ λάφυγγος καὶ τῆς μαστιγῆς του.

Ἀπολειφθέντος ὀπίσω τοῦ ἀμαξίου, ὁ Σιρ Ἰωάννης ἀνέπνευσεν ἐλαφρότερα. Περίεργον ἀληθῶς, ἀλλ' ὁ βαρωνέτος εἶχε συλλάβει προσωπικὴν ὄλως κατὰ τοῦ διτρόχου ἀντιπάθειαν, καὶ ἤλπισεν ὅτι δὲν ἤθελε πλέον τὸ συναντήσῃ. Ἐλησμονεῖ ὅμως, ὅτι ὑπάρχει παροιμία καὶ αὐτῶν τῶν σταυροφοριῶν ἀρχαιοτέρη: ἄλλαι μὲν βουλαὶ ἀνθρώπων, ἄλλα δὲ θεοῦ κελεύει. Ὁ δυσάγωγος ἵππος ἐφέρετο καλῶς, τὸ γὰρ νῦν ἔχον, καὶ ἡ μίς Δάβεν εἶχε ἀποκοιμηθῆ βαθέως. Οὕτω δὲ, οὐδεμίαν πλέον ἔχον ἀφορμὴν ἀνίας ἢ ἀνησυχίας, ὁ Σιρ Ἰωάννης ἐπανεπέσεν εἰς τὸν πρῶτον του βερβακίον, ὅστις μετὰ τινος στιγμᾶς, καὶ μ' ὄλην τοῦ Σιρ Ἰωάννου τὴν ἀντίστασιν, μετεβλήθη εἰς βαθύτατον ὕπνον.

Μετ' ὀλίγον ὅμως ἡ ὁδὸς, ἣτις ἐπὶ τινὰ χρόνον ἦτο ἀνάτη μετεβλήθη εἰς κατήφορον: τὰ λουριά τῶν ἵππων ἄτινα τέως ἦσαν τεταμένα, ἐγένοντο χαλαρὰ καὶ τὸ κατάρκτον ἐκείνο ξύλον ἤρχισε πάλιν πληττον τὰς κνήμας τοῦ δυσάγωγου ἵππου. Δύο τρία λακτίσματα ἀνήγγειλαν ἐφιστάμενον τὸν κίνδυνον, ὅστις ἤξανε ὀλονέν, ὅτω ἤξανε καὶ ἡ μανία τοῦ ἵππου. Ὁ Πρόσπερος ἐνόησεν, ὅτι ἐντὸς ὀλίγου δὲν θὰ ἠδύνατο πλέον νὰ χαλιναγωγῆσῃ τοὺς ἵππους καὶ συνέλαβε τὴν ἰδέαν ν' ἀφήσῃ τοὺς χαλινοὺς ἐλευθέρους. Κροταλίσας τὴν γλώσσάν του καὶ χαλάσας τοὺς χαλινοὺς, παρώξυνεν εἰς τάχος τοὺς ἵππους του, προσέχων μόνον εἰς τὰς ἀνωμαλίας τῆς ὁδοῦ, καὶ ἀποφεύγων πάντα κλονισμὸν αἰφνίδιον, ὅστις ἠδύνατο ν' ἀποβῆ ὀλέθριος.

Ἦτο ἡ μόνη ἀληθῶς ὑπολειπομένη ἐλπίς σωτηρίας, καὶ ἡ ἐπιτυχία θὰ ἦτο πλήρης, ἂν ὁ Σιρ Ἰωάννης δὲν ἐξηγείρετο αἴρνης ἐν λεπτόν πρὸ τοῦ δέοντος. Ἡ ἀληθὴς τῶν πραγμάτων κατάστασις εἶχε ἀσκήσει ὀδυνηρὰν ἐπίδρασιν ἐπὶ τοῦ ἵππου τοῦ βαρωνέτου. Εἶχε διαρκῶς ὀνειρευθῆ ἀφηνιωῦντας ἵππους, καὶ ἀφυπνισθεὶς τεταραχμένος, προέκυψε τῆς θυρίδος καὶ ἐφώνησεν εἰς τὸν ἀμαξηλάτην νὰ σταθῆ.

Ὁ θόρυβος ἀφύπνισε τὴν δεσποινίδα Δάβεν, ἣτις περίφοβος καὶ αὐτὴ ἤρξατο βάλλουσα τρόμου κραυγὰς. Αἱ παραγγελίαι αὐταὶ καὶ αἱ κραυγαὶ παρέτρεψαν ἐπὶ στιγμὴν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ τὴν προσοχὴν τοῦ δυσάγωγου Προσπερου, καὶ τόσον μόνον ἤρκεσε κατὰ τὴν κρίσιμον ἐκείνην στιγμὴν. Εἰς τῶν ὀπισθίων τροχῶν διήλθεν ἐπὶ λίθου, ἡ ἀμαξία ἀνεπήδησεν ὡς ἂν ἤθελε νὰ πετάξῃ, καὶ κλονισθεῖσα ἐπὶ στιγμὴν ἐπὶ τῆς ὀφρούς τῆς ὁδοῦ, ἀνετράπη μετὰ τῶν ἵππων.

Ὅσον φοβερὰ καὶ ἂν ὑπῆρξεν ἡ καταστροφή, ἠδύνατο νὰ γείνη ἔτι φοβερωτέρη. Ἡ ὁδὸς ὀλίγου μόνον πλάτος ἦτο ὑψηλότερα τῆς παραλίας, παρὸν δὲ ἄμμου στρώμα ἠπλοῦτο εὐτυχῶς ἐκεῖ καὶ κατέστησεν ἦτον ἐπαισθητὴν τὴν πτώσιν. Εὐτυχῶς ὁ Σιρ Ἰωάννης δὲν εἶχε ἐξυπνήσει ἐνωρίτερον ἄλλως τὸ δυστύχημα ἠδύνατο νὰ ἔχῃ πολὺ σπουδαιότερας συνεπείας.

Ἐνῶ ἡ μίς Χούτνις, τεταραχμένος ἔχουσα τὸ πνεῦμα καὶ ἀνάστατον τὴν ἐνδυμασίαν τῆς, μετὰ τὴν ἐναέριον αὐτῆς πτῆσιν, ἀνεγείρεται ὅσον δύναιται ταχύτερον, καὶ ἐκπλήττεται ὅτι εἶνε σῶα ἔνῳ ὁ Γιάννης, σοβαρῶς καὶ ἀξιοπρεπῆς ὅσον οὐδέποτε, μ' ὄλην τὴν ἐπὶ τῆς βινός του πληγὴν, ἐξ ἧς βέει ἀφρονον τὸ αἷμα, ἐξάγει μίαν τῶν θυρίδων τὸν Σιρ Ἰωάννην, ὅστις φαίνεται ἐντελῶς ἀβλαβής: ἐνῶ καὶ οἱ τρεῖς τῶν ἐνοῦντες τὰς προσπαθείας αὐτῶν, ἀγωνίζονται νὰ ἐξαγάγῃσι τῆς ἀνατετραμμένης ἀμάξης τὴν λιπόθυμον μίς Δάβεν: ἐνῶ, ἄπελπις καὶ ἐνεὸς ὁ Πρόσπερος ἀφρίζει τοὺς ἵππους τοῦ λακτίζοντος καὶ παρακρούοντος ἐπὶ τῆς ὁδοῦ καὶ φαίνεται πεσὼν ἐκ τῶν

νεφῶν μᾶλλον ἢ ἀπὸ τῆς ὁδοῦ, τὸ ἄθλιον ἐκεῖνο μικρὸν ἀμαξίον φαίνεται εἰς μικρὰν ἀπόστασιν καταβαῖνον τὸ ὄρος, ταχὺ ὡς καταιγίς. Ἀφηνίασεν ἄραγε καὶ τὸ ἱππάρκτον τοῦ ἢ μὴ ὁ ὀδηγὸν αὐτὸ ἀνῆκει εἰς τὴν σπανίαν ἐκείνην κλάσιν τῶν ἀνθρώπων οὗς μεθύσει ἢ ἐλπίς, ὅτι δύνανται νὰ παράσχῃσι βοήθειαν εἰς κινδυνεύοντας, καὶ καθιστᾷ αὐτοὺς ἀναισθητοὺς πρὸς οἰονδήποτε προσωπικὸν κίνδυνον;

Τοῦτο μετ' ὀλίγον θὰ ἴδωμεν.

— Εἶνε κανεὶς πληγωμένος; ἐφώνησεν ὁ κύριος τοῦ ἀμαξίου, ἄμα φθὰς εἰς τὸν τόπον τοῦ δυστυχήματος. Ἡμπορῶ νὰ σᾶς φανῶ χρήσιμος; Εἶμαι ἰατρός.

Συγχρόνως δὲ ἐξῆλθε τοῦ ἀμαξίου καὶ προχώρησε πρὸς τὸν ὄμιλον, ὅστις ἐκύκλου τὴν μίς Δάβεν, ἀνὴρ ὑψηλός, μελάγχρους, μαυρογένειος, φέρον πῖλον ὀξὺν καὶ πλατύγυρον, — μορφή τέλος, ἢν ἂν ἀπάντα ὁ Σιρ Ἰωάννης κατ' ἄλλην περίστασιν, ἤθελε πάραυτα ἐγείρει τοὺς λύκους τῶν δύο πιστολίων, ἄτινα ἔφερε πάντοτε μαζὺ του, ἀφ' ὅτου ὠδοιπόρει διὰ τῆς κλασσικῆς τῶν ληστῶν χώρας.

Ὅπως δὴποτε ὁ βαρωνέτος, ὅστις οὐδὲ συλλαβὴν ἐνόησε τῆς ἰταλικῆς γλώσσης τοῦ ξένου, ἠρέσθη κατ' ἐκείνην τὴν περίστασιν ἀτενίσας ἐπὶ τὸν νεήλυδα βλέμμα ἐκπλήξεως συνάμα καὶ δυσπιστίας, ὅπερ ἐφαίνετο λέγον: Ποίου εἶδους ὃν εἶνε αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος;

Ἡμιστὰ πτοηθεὶς ἐκ τῆς δεξιῶσεως ταύτης, ὁ ξένος παρήλθε πρὸ τοῦ Σιρ Ἰωάννου, ἐγονυπέτησε πρὸ τῆς νεάνιδος, ἣτις κατέκειτο ἐξηπλωμένη ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ, καὶ προσεπάθει νὰ ἐξετάσῃ τὸν σφυγμὸν τῆς, ὅτε ὁ Σιρ Ἰωάννης, μὴ κατηνόησας τὴν πρόθεσιν του ἐπλησίασεν ὀρμητικῶς εἰς αὐτὸν, ὡσεὶ θέλων νὰ τὸν διώξῃ ἐγγύθεν τῆς κόρης του.

— Εἶσθε τρελλός; ἀνεφώνησεν ἰταλιστὶ ὁ ξένος. Εἶμαι ἰατρός, σᾶς λέγω, ἐξηκολούθησε λέγων γαλλιστὶ: καὶ εὐθὺς ἀμέσως, ὡς ἂν ἡ μορφή τοῦ βαρωνέτου ἔφερε κατάδηλον τὴν σημαίαν τῆς Μεγάλης Βρετανίας, προσέθηκεν ἀγγλιστὶ: Did you not hear me say that I was a physician? (Δὲν ἠκούσατε ὅτι σᾶς εἶπα ὅτι εἶμαι ἰατρός;)

Ὁ ἦχος τῆς μητρικῆς του γλώσσης ἐπήνεγκε τέλος εἰς τὸν ἐγκέφαλον τοῦ Σιρ Ἰωάννου καθαρὰν καὶ σαφῆ τῶν πραγμάτων ἀντίληψιν, καὶ ἀμυδρὸν παρηγορίαν φῶς ἀνέτειλεν ἐπὶ τὴν καρδίαν του. Διότι τέλος πάντων, ἰατρός πρόχειρος ἐν τοιαύτῃ περιστάσει, καὶ ἰατρός ὀμιλῶν ἀγγλικὰ — ὅσον ἄλλως καὶ ἂν ἦεν ἀσυμβίβαστον τὸ ἐξωτερικόν του πρὸς τὰς περὶ τοῦ medical gentleman ἐρριζωμένους ἰδέας τοῦ Σιρ Ἰωάννου — εἶνε κατὶ τι, καὶ ὁ βαρωνέτος ἀναγκάζεται νὰ τ' ὁμολογήσῃ.

Ὁ ἰατρός, νομίζων φαίνεται ὅτι οἱ λόγοι του

δὲν εἶχον ἀνάγκην ἄλλης περαιτέρω ἐξηγήσεως, ἤρχισεν ἐξετάζων τὸν σφυγμὸν τῆς νεάνιδος, ἀφαιρῶν τὸ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς τῆς, καὶ παρατηρῶν αὐτήν. Οὐδεμίαν ὑπῆρχεν ἐπ' αὐτῆς πληγὴ, οὐδὲ καὶ μώλωψ. Τὸ στῆθος εὐρίσκειτο ἐπίσης ἐν καλῇ καταστάσει, καὶ ἡ ἀναπνοή, καὶ τοι: ἀσθενῆς, ἦτο τακτικῆ.

— Ἄρκει νὰ μὴ ἐταράχθῃ ὁ ἐγκέφαλος! ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν ὁ ἰατρός.

Καθ' ἣν δ' ἀκριβῶς στιγμὴν ἔσσει τὴν κεφαλὴν, τοιαῦτα διαλογιζόμενος, οἱ ὀφθαλμοὶ του συνήνησαν τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ Σιρ Δάβεν, καὶ κατεῖδεν εὐθὺς ὄλην τὴν ἐπὶ τῆς φυσιογνωμίας ἐκείνης ἐντετυπωμένην φοβερὰν ἀγωνίαν.

— Μὴν ἀνησυχεῖτε περὶ τῆς θυγατρὸς σας, εἶπεν ὁ ἰατρός, προλαμβάνων τὴν ἐρώτησιν καὶ μαντεύων εὐθὺς τὸν μεταξὺ τῶν δύο συγγενικῶν δεσμῶν. Εἶναι ἀπλὴ λειποθυμία: ἡ κυρία θὰ συνέλθῃ ἀμέσως.

Ἐνῶ δὲ ὠμίλει ἔστυρεν ἐκ τοῦ θυλακίου του μικρὸν χειρουργικὸν ἐγκόλπιον, καὶ ἔλαβεν ἐξ αὐτοῦ μεγάλην ψαλίδα.

— Πάρετε, εἶπε, δίδων αὐτὴν εἰς τὰς τρεμοῦσας χεῖρας τῆς Χούτνις, καὶ ξεσφίξατε τὴν κυρίαν σας: ἐγὼ τρέχω εἰς τὴν θάλασσαν νὰ πάρω ὀλίγον νερόν. Κόψατε ὄλα, σᾶς παρακαλῶ, καὶ προσέξατε μόνον νὰ μὴ τὴν κινήσετε.

Μὴ περιμένον δ' ἀπάντησιν, ὁ ἰατρός ἀπομακρύνεται, πληροὶ τὸν πῖλον τοῦ ὕδατος καὶ ἐπανέρχεται αὐθροεῖ. Πᾶσά του κίνησις εἶνε ταχεῖα, ἀλλὰ καὶ ἀσφαλῆ: καὶ τοι δὲ φαίνεται προδήλως τεταραχμένος, πρᾶττει καὶ λέγει πάντα εὐσταθῶς, ἠρέμα, σπουδάζων, ἄνευ ταραχῆς ἢ βίας.

Ὁ Σιρ Ἰωάννης, παρατηρῶν τοὺς ἵππους συνταρασσομένους χαμαὶ καὶ τὸν Πρόσπερον ἀκίνητον.

— Κόψε τὰ λουριά! κράζει πρὸς αὐτὸν διὰ φωνῆς ἐπιβαλλούσης ὑπακοῆν. Κόψε, καὶ γρήγορα! ἀκούεις;

Ἐξακολουθεῖ δὲ νὰ τὸν ἀτενίσῃ, μέχρις οὗ ὁ δυστυχῆς ἠνίοχος, ἐνεὸς ὡς ὁ ἀμήχανος ἀρλετίνος τῆς ἰταλικῆς κωμῶδις, ἀποφασίζει νὰ χῶσῃ τὴν χεῖρα του εἰς τὸ θυλάκιον τῆς ἐρεστροῦδος του, ἵν' ἀναζητήσῃ τὸ μαχαίριόν του.

Ὁ ἰατρός ἐφρόντισε διὰ ψυχροῦ ὕδατος τὸ πρόσωπον καὶ τὸν τράχηλον τῆς μίς Δάβεν, καὶ ἐπέθηκε βρεγμένον μανδήλιον ἐπὶ τοῦ μετώπου τῆς. ἐνῶ ἡ μίς Χούτνις τῆ ἐδίδεν ἔλαττα ν' ἀναπνεύσῃ καὶ ἔτριβε τὰς χεῖράς τῆς δι' ὕδατος τῆς Κολωνίας. Ἄλλὰ μ' ὄλα ταῦτα ἡ νεάνις ἔμενε ἀναίσθητος, καὶ καθίστατο πρόδηλος ἡ ἀνάγκη δραστηριωτέρου φαρμάκου πρὸς ἀνάκλησιν τῶν αἰσθησῶν.

Ὁ ἰατρός ἔλαβε καὶ πάλιν τὸ ἐγκόλπιον του, καὶ πρὸς μεγίστην κατάπληξιν τοῦ Σιρ Ἰωάννου ἀνεζήτησεν ἐντὸς αὐτῆς νυστήριον.

Εὐτυχῶς τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἡ μίς Δάβεν ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς.

— Πατέρα! εἶπε δι' ἀσθενούς φωνῆς.
 Ὁ Σίρ Ἰωάννης ἔκυψε πρὸς αὐτὴν μετὰ στοργῆς.

— Τί εἶνε παιδί μου;

— ὦ! τὸ πόδι μου! πῶς μὲ πονεῖ τὸ πόδι μου!

— Ποῖον; ἤρώτησεν ὁ Ἰταλός.

Ἡ νέα ἀγγλὴ προσεῖθε μετὰ τινος ἐκπλήξεως τὸν νέον, εἶτα δὲ, δεικνύουσα εἰς αὐτὸν τὸν δεξιὸν τῆς πόδα,

— Αὐτό! εἶπε.

Μόλις ἐξέβησαν αἱ λέξεις αὗται καὶ ὁ ἰατρὸς λαβὼν τὴν μεγάλην του ψαλλίδα, ἔκοψεν ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ τὸ κομψὸν ὑπόδημα καὶ τὸ λεπτοφυῆς περικνήμιον, κ' ἐγύμνωσε μικρὸν ἀλαβάστρινον πόδα ὡσεὶ χυμένον διὰ τὴν φορῆν τῆς Στακτοπαίλης τὴν εὐμαρίδα ἀλλὰ φοβερὰ παραμεμορφωμένον.

Πλὴν δὲ τούτου ἡ κνήμη εἶχε θραυσθῆ ὀλίγον ὑπεράνω τοῦ ἀστραγάλου. Τὴν ἐπιπλοκὴν ταύτην ἐμάντευσε μᾶλλον ἢ εἶδεν ὁ ἰατρὸς καὶ ταχὺς ὡς ἡ διάνοια ἐξῆρθε ἐν κάλυμμα ἐπὶ τοῦ πληγωμένου μέλους, ὥστε νὰ κρύψῃ αὐτὸ ἀπὸ τοῦ πατρὸς καὶ τῆς κόρης, λέγων ἀταράχως.

— Ἀποῦν στραγγάλισμα! ὀδυνηρὸν κάπως, ἀλλ' ὄχι καὶ σπουδαῖον. Μοῦ χρειάζονται ὅσα μανδήλια ἡμπορεῖτε νὰ μοῦ δώσετε προσέθηκε βλέπων κύκλω του.

Χειρόμακτρα παντὸς μεγέθους καὶ πάσης ποιότητος ἐξήχθησαν πάραυτα ἐκ τῶν θυλακίων τῶν παρισταμένων.

— Ἄρκει! ἄρκει! ἀνέκραξεν ὁ ἰατρὸς μειδιῶν πρὸς τὸν ἀπροσδόκητον ἐκείνον κατακλυσμόν. Μ' αὐτὰ τόξα θὰ κάλυμμεν ἕνα προσωρινὸν ἐπίδησον, ὁ ὁποῖος θ' ἀνακουφίσῃ κάπως τὴν κυρίαν. Καὶ ἤρχετε νὰ περιδῆν ἐπιμελῶς τὸν ταλαίπωρον μικρὸν πόδα.

— Τόξα, κυρία, εἶπε, πρέπει νὰ σὰς εἰδοποιήσω ὅτι εἶνε σπουδαιότατον νὰ μείνετε ὅσον τὸ δυνατὸν ἀκίνητος. Εἶμαι ἠναγκασμένος νὰ σὰς ἀφήσω πρὸς στιγμήν, διὰ νὰ ὑπάγω νὰ φέρω ὅ,τι χρειάζεται πρὸς ἐντελὴ ἐπίδησον τοῦ ποδός σας. Τοῦτο πρέπει νὰ γείνη πρὶν ἀλλάξῃτε αὐτὴν τὴν θέσιν, ἡ ὁποία τόσον σὰς στενοχωρεῖ. Μοῦ ὑπόσχεσθε νὰ μὴ κινήθῃτε κατὰ τὴν ἀπουσίαν μου;

— Μάλιστα! ἀπήντησεν ἡ Μις Δάβεν, εὐγνωμόνως μειδιῶσα.

Ὁ ἰατρὸς ἠγέρθη ταχὺς κ' ἐκίνησε ν' ἀναχωρήσῃ, ὅτε στρεφόμενος αἴφνης πρὸς τὸν Γιάννην, ὅστις ἴστατο ὀρθῶς πλησίον του, κατηφῆς καὶ περίλυπος, κομικὸς δὲ σχεδὸν ὑπὸ τοὺς μῶλωπας τῆς μορφῆς του,

— Δὲν κρατεῖς, τῷ εἶπε, αὐτὴν τὴν ὑπερβλάν δι' ὀλίγας στιγμᾶς, ὥστε νὰ κάμνῃς σκιάν εἰς τὴν κυρίαν σου;

Εἶτα δ' ἐξήκολούθησε τὸν δρόμον του, καὶ πη-

δήσας εἰς τὸ ἀμάξιόν του ἐκίνησεν ἐλαύνων κἀληπνὸν τὸ ἔλασινόν του ἱππάριον.

[Ἐπταὶ συνέχισα]

ΟΙ ΜΑΡΤΥΡΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

[Ἐκ τῶν τοῦ Gaston Tissandier].

οἱ ἰατροί

Εἰσερχόμενοι εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἐν Παρισίοις νοσοκομείου τῶν παιδῶν, βλέπομεν μνημεῖον ἀπλούστατον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἀναγινώσκωμεν τὰ ὀνόματα ἀδελφῆς τοῦ ἔλεους καὶ τεσσάρων νέων ἰατρῶν, ὧν ὁ εἷς εἶναι μόλις εἰκοσαετής. Ὑποκάτω ἐγραφέθη ἡ ἐξῆς ἐπιγραφή:

Ἀπέθανον θύματα τῆς ἀταπαρνήσεως αὐτῶν, περιθάλποντες τὰ νοσοῦντα παιδιά.

Δὲν δυνάμεθα νὰ θεωρήσωμεν ἄνευ συγκινήσεως τὴν λακωνικὴν ταύτην ἐπιγραφὴν, τὴν δικαιωνίζουσαν τὴν μνήμην τῶν γενναίων ἐκείνων, οἵτινες, τῷ παραγγέλματι τοῦ Ἱπποκράτους ἐπόμενοι, δὲν ἐλησμόνησαν ὅτι ἡ φιланθρωπία εἶναι ἀναπόσπαστος ἀπὸ τοῦ πρὸς τὴν ἱατρικὴν ἐπιστήμην ἔρωτος.

Ἡ διφθεριτικὴ λαρυγγίτις (croup), ἥτις τοσαῦτα θύει μετὰ τῶν παιδῶν θύματα, ἔγινε πολλάκις ἀφορμὴ ἡρωϊκῶν πράξεων. Ἡ ἀσθένεια αὕτη χαρακτηρίζεται διὰ τῆς τάσεως ἣν ἔχει εἰς σχηματισμὸν ψευδομεμβρανῶν ἐντὸς τῶν ἀναπνευστικῶν ὀργάνων. Τὸ παιδίον αἰσθάνεται δριμυτάτους πόνους εἰς τὸν λάρυγγα, καὶ προσπαθεῖ ν' ἀρκερῆσθῃ διὰ τῆς χειρὸς τὸ κωλύον τὴν ἀναπνοὴν του ἐμπόδιον.

Ἰατροὶ τινες, περὶ οὐδενὸς ποιούμενοι τὸν ἐκ τῆς ἐπιδράσεως θανατηφόρου δηλητηρίου προκύπτοντα κίνδυνον, καὶ ὑπερνωκῶντες καὶ τὴν ἀηδίαν, βορῶσι τὰς ἐν τῇ ἀρτί ἀνοιχθεῖσιν τραχεῖα ἀπεσπασμένας ψευδομεμβράνας, καὶ ἐκτίθενται οὕτω εἰς τὸν θάνατον.

Ὁ Ἐρρίκος Blache, βοηθὸς ὧν παρὰ τοῖς νοσοκομείοις τῶν Παρισίων, ἀπέθανε τὴν 1 Αὐγούστου 1853, ἐν ἡλικίᾳ εἰκοσι ἐπτὰ ἐτῶν ἐκ γαγγρινώδους κυνάγχης, ἣν ἔλαβε θέλων νὰ σώσῃ τοιοῦτοτρόπως παιδίον ὑπὸ τῆς νόσου ταύτης προσβληθέν.

Ὁ Gilette, ἰατρὸς τοῦ νοσοκομείου τῶν παιδῶν, ἀπέβησε τὴν 13 Ὀκτωβρίου 1866 ἐκ παρομοίων περιστάσεων. Τὴν ἀφήγησιν τῆς ἀταπαρνήσεώς του ἀρμόμεθα ἐκ τοῦ συγκινητικοῦ λόγου, ὃν ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ μάρτυρος ἐξεφώνησεν ὁ ἰατρὸς H. Roger, ἀξίος αὐτοῦ συνάδελφος.

«Ἐλεήμων πρὸς τοὺς ἄλλους, ἀνηλθὴς δὲ πρὸς ἑαυτὸν, ἡμέραν καὶ νύκτα, ἄνευ τινὸς ἀναπαύσεως, ὁ Gilette ἔσχε παντοῦ, ὅπου ἐκάλουν αὐτὸν οἱ πάσχοντες ἢ ἀρρώστους αὐτοῦ τὸν ἐλαυνάτωσαν. Ὁ Gilette προσεβλήθη εἰς τὴν ἐξοχὴν, ἵνα θεραπεύσῃ παιδίον ἔχον διφθεριτίδα. Ἐπιλήσμων ἑαυτοῦ, μεταφέρει τὸν μικρὸν ἀσθενῆ εἰς Παρισίους, καὶ ἐκτίθεται εἰς τὸ φοβερὸν τῆς νό-

σου μίασμα ἀναπνεύων ἐπὶ πολλὰς ὥρας τὸν ὑπὸ τοῦ θανατηφόρου δηλητηρίου μεμολυσμένον ἀέρα ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης προσβληθείς, ἠσθάνθη ἐλαττωμέναις τὰς δυνάμεις του καὶ κλονιζομένην τὴν εὐρωστον κρᾶσιν».

Μετ' οὗ πολὺ ὁ Gilette, μετ' ἀδικοφροῦς ἀτιμίας τὸν θάνατον, ἐξέπνευσεν εἰς τὴν ἀγκάλην τοῦ νοσηλεύοντος αὐτὸν φίλου. «Ἀποχαιρέτισας τὴν σύζυγόν του καὶ τὸν υἱόν του, ἀπεμάκρυνεν αὐτούς, ὑποκρύπτων ἄς ὑπέρερον δόξνας, καὶ, τῶρα, ἔγραψε (καθότι φωνὴν δὲν εἶχε πλέον), εἶμαι ἡσυχός, δύναμαι ν' ἀποθάνω. Ζήτας βίον ἄγνόν καὶ χρήσιμον, ἀπέθανε θάνατον γενναῖον καὶ ἀτάραχον.

Ὁ Ἰωάννης Βαπτιστὴς Girard, νέος ἰατρὸς, ἔπαυσε πρὸ τινος ἡμερῶν, ὅτε τὴν 28 Μαρτίου 1875 ἐξετέλεσε τραχειοτομίαν ἐπὶ παιδὸς προσβληθέντος ὑπὸ διφθεριτίδος. Ὁ Girard ἔλαβε, κατὰ τὴν ἐγγείρισιν, σταγόνας τινὰς αἵματος εἰς τὸν ἔστρον ὀφθαλμῶν, καὶ ἐκέντησε τὴν ἀριστερὰν του χεῖρα διὰ τοῦ χειρουργικοῦ του ἐργαλείου. Ἐπανελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν του, εἶπε πρὸς τὴν σύζυγόν του, ὅτι ἦτο ἄνθρωπος χαμένος, καὶ ὅτι ἤθελε πάθει διφθεριτίδα. Μετὰ τινος ἡμέρας ὁ Girard δὲν ὑπῆρχε πλέον. Ἀπέθανεν ἄγων τὸ εἰκοστὸν ἔσδομον τῆς ἡλικίας ἔτος, μετὰ φιλοσοφικῆς τῷ ὄντι καρτερίας. Ὀλίγας ὥρας πρὸ τοῦ τέλους του, παρετήρει ἐπὶ τῶν κυανωδῶν δακτύλων του τὰς προόδους τῆς ἀσφυξίας, καὶ ἔγραψε μετὰ μεγίστης ἀταραχίας τὰς τελευταίας αὐτοῦ παραγγελίας. Ὁ Girard εἶχε γεννηθῆ ἐν Βολδίᾳ τῆς Ὠβέρνης, τῆς πατρίδος τοῦ μεγάλου Πασκάλ.

Τὸ αὐτὸ ἔτος ὁ Βαλλεριάν, δευτεροετής βοηθὸς εἰκοσι τριῶν ἐτῶν, ἀπέθανε συνεπείᾳ ἀηθρίας εὐφλογίας, ὑπὸ τῆς ὁποίας προσεβλήθη ἐκπληρῶν τὰ καθήκοντα αὐτοῦ ἐν τῷ νοσοκομείῳ.

Ἀπειράριθμοι εἶναι οἱ ἀγνωστοὶ πολλάκις μάρτυρες τῆς πρὸς τὸ καθῆκον ἀρρωσιώσεως, οἱ βοηθοί, οἱ τὰς δυνάμεις αὐτῶν καὶ τὴν νεότητά εἰς τὴν περιθάλψιν τῶν ἀνθρωπίνων δεινῶν ἀφιερωσάντες, οἱ χειρουργοί, οἱ ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης εἰς τὸν θάνατον ἐκτεθέντες, οἱ ἰατροί, οἱ εἰς μεταδοτικὰς ὑποκύψαντες νόσους.

Μεταξὺ τῶν τελευταίων ἐκλέγομεν παραδείγματα τινά.

Ὁ Jenin de Montègre ἐγεννήθη ἐν Βελγίῳ τὴν 6 Μαΐου 1779· ἀναδειχθείς ἐν Παρισίοις διδάκτωρ τῆς ἱατρικῆς, διεκρίθη ὡς ἰατρὸς πρωταίτιμος καὶ ἐξοχὸς φυσιολόγος. Τῷ 1818 μετέβη εἰς Σάν Δομίνγον, ὅπως μελετήσῃ τοὺς ἀληθεῖς χαρακτῆρας τοῦ κίτρινου πυρετοῦ, ὅστις ἐμάστιζε τότε τὴν χώραν ἐκείνην. Τυχῶν ἐξαιρέτου ὑποδοχῆς παρὰ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας τῆς Αἴτης, μετέβη εἰς Port-au-Prince, πρωτεύουσαν τῆς νήσου, διαβαίνων δὲ ποταμὸν εἶδεν αἴφνης γυναικῆα πνιγομένην καὶ ἐβίβη εἰς τὸν ποταμὸν διὰ νὰ τὴν σώσῃ. Ὁ ἀτυχὴς ἰα-

τρὸς προσεβλήθη ὑπὸ τοῦ θανατηφόρου πυρετοῦ, ὃν προστίθετο νὰ καταπολεμήσῃ, καὶ ἀπέθανε μετὰ τέσσαρας ἡμέρας, τριάκοντα ὧν μόλις καὶ ἐννέα ἐτῶν.

Ὁ Ἄνδρέας Mazet διορίσθη μετὰ τεσσάρων ἄλλων ἰατρῶν ὑπὸ τῆς γαλλικῆς Κυβερνήσεως ὅπως μελετήσῃ τὸν θροῦνον τὴν Καταλώνην κίτρινον πυρετόν. Φθάσας εἰς Βαρκελώνην, τὴν 8 Ὀκτωβρίου 1821, προσεβλήθη ὑπὸ τῆς νόσου καὶ ἀπέθανε μετ' ὀλίγας ἡμέρας.

Ὁ Ἰωάννης Βαπτιστὴς Λαβάλ, γεννηθείς ἐν Τολώσῃ τὴν 25 Δεκεμβρίου 1824, ἦτο υἱὸς πτωχοῦ σανδαλοποιῦ. Καταταχθείς ὡς στρατιώτης, ἐπεδόθη κατὰ τὰ δικάσιμα τῆς ὑπηρεσίας εἰς τὴν μελέτην τῶν γραμμάτων καὶ τῶν ἐπιστημῶν, διὰ μόνης δὲ τῆς θελήσεως αὐτοῦ καὶ τῆς νοημοσύνης κατώρθωσε νὰ δώσῃ ἀπολυτηρίου ἐξετάσεις καὶ νὰ γίνῃ δευτὸς εἰς τὸ στρατιωτικὸν νοσοκομεῖον Val-de-Grâce, ἔπειτα δὲ εἰς τὸν στρατὸν ὡς ἰατρὸς. Ἐπιστρέφων ἐκ τῆς εἰς Κριμαίαν ἐκστρατείας, μανθάνει ὅτι ἡ πανώλης λυμαίνεται τὴν Ἀνατολήν, καὶ ἀναχωρεῖ ὅπως μελετήσῃ τὴν φθοροποιῶν νόσον, ἐπὶ δέκα δὲ ἔτη περιθάλπει τοὺς λοιμώττοντας, καὶ πρῆξι παντοῦ, ὅπου ὑπάρχει ἐπιδημία. Ὁ Λαβάλ ἐπανῆλθε μετὰ ταῦτα εἰς Γαλλίαν. Τῷ 1874, ἀναφανείσας τῆς πανώλους εἰς τὴν ἐπαρχίαν τῆς Τριπόλεως ἐν Ἀρρηνῇ, ἐγκατέλιπε τὰ πάντα ὅπως καταπολεμήσῃ ἐκεῖ τὸν φοβερὸν ἐχθρόν. Ἡ νόσος ὑπαρκοῦσε τοῦ ἰατροῦ. Πληροφορηθείς ὅτι ἡ πανώλης ἐνέσκηψεν εἰς Μερζῆ, εἰς τὰ περὶχωρα τοῦ Βεργαζῦ, μετέβη ἐκεῖ καὶ ἐπεδαψίλευσε πᾶσαν περιποίησιν εἰς τοὺς ἐντρόπους κατοίκους. Ὁ γενναῖος χειρουργὸς ἔγινε μετ' ὀλίγον θύμα τῆς ἀταπαρνήσεως αὐτοῦ· προσβληθείς ὑπὸ τῆς νόσου ἀπέθανε μετ' ἀξιοθαυμάστου καρτερίας.

Ἀναγράφοντες τὰς λαμπρὰς πράξεις, δι' ὧν οἱ χειρουργοὶ διεκρίθησαν πολλάκις ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, ἀναφέρομεν ἐν πρώτοις τὸν περίφημον Desgenettes, γεννηθέντα ἐν Ἀλεσχόνῃ τὴν 23 Μαΐου 1762.

Τῷ ὄντι, τὸν Desgenettes δὲν δυνάμεθα νὰ λησμονήσωμεν μετὰ τῶν ἡρωϊκῶν ἀνδρῶν, οἵτινες ἐδόξαν τὴν ἱατρικὴν ἐπιστήμην. Χειρουργὸς ὢν τακτικὸς παρὰ τῷ γαλλικῷ στρατῷ τῆς Ἰταλίας, διορίσθη κατόπιν ὑπὸ τοῦ Βοναπάρτου ἀρχίατρος τοῦ ἐν Ἀνατολῇ στρατοῦ. Κατὰ τὴν εἰς Αἴγυπτον ἀφίξιν του, ὁ στρατὸς οὗτος ἠσθάνθη τὰ ἀποτελέσματα τοῦ θερμοστάτου τῆς χώρας ἐκείνης κλίματος συμπτώματα δὲ πανώλους ἀνεφάνησαν. Σπουδαιότατον ἦτο νὰ διασκεδασθῇ ἐκ παντὸς τρόπου ὁ ἀπειλὸν νὰ καταλάβῃ τὸν στρατὸν πανικὸς φόβος. Ὁ Desgenettes ἀπέδειξεν αὐταπάρησιν, ἥς σπάνια εὐρίσκωμεν ἐν τῇ ἱστορίᾳ παραδείγματα· ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν στρατιωτῶν ἐκέντησεν ἑαυτὸν κατὰ τὴν μηρὸν καὶ κατὰ τὴν μασχάλην, καὶ ἐνεδοκίμασθη τὸ πῦον

λοιμώδους βουβώνος. Ἡ παράτολμος αὐτὴ καὶ γενναία πράξις, καθησυχάσασα τοὺς νοσοῦντας, ἔσωσε πολλοὺς ἐξ αὐτῶν. «Ἡμέραν τινὰ, λέγει ὁ δόκτωρ Pariset, ὁ Berthollet ἐξέθεσε πρὸς τὸν Desgenettes τὰς σκέψεις αὐτοῦ περὶ τῆς ὁδοῦ, διὰ τῆς ὁποίας τὸ λοιμῶδες μίasma εἰσδύει εἰς τὸν ὄργανισμόν. Κατὰ τὸν Berthollet, τὸ σίαιλον εἶναι τὸ κύριον αὐτοῦ διοργανωτήριον. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν, ἄνθρωπός τις λοιμώττων, ὃν ἐθεράπευεν ὁ Desgenettes καὶ ὅστις ἔπνεε τὰ λοιπίσια, παρελάσεν αὐτὸν νὰ λάβῃ τὸ ἐπίλοιπον τοῦ φαρμάκου, τὸ ὁποῖον τῷ εἶχε διορίσει. Ὁ Desgenettes, οὐδόλως διστασας, λαμβάνει τὸ ποτήριον τοῦ πάσχοντος πληροῦ αὐτὸ καὶ πίνει. Ἡ πράξις αὐτὴ ἐνέπνευσε ἐλπίδας τινὰς εἰς τὸν ἀσθενῆ, ἀλλὰ κατετάραξε τοὺς παρόντας» δεύτερος οὗτος ἐμβολιασμός φοβερώτερος τοῦ πρώτου, ὃν ὁ Desgenettes περὶ ὀλιγίστου ἐποίηστο».

Τῷ 1805 ὁ μέγας ἰατρός ἐστάλη εἰς Ἰσπανίαν ὅπως παρατηρήσῃ τὴν ἐπιδημίαν τὴν μασιτίουσαν τὴν Κάδικα, τὴν Μυλάκαν καὶ τὴν Ἀλικάνταν. Μετὰ ταῦτα ἠκολούθησε τὸν γαλλικὸν στρατὸν εἰς Πρωσίαν, Πολωνίαν καὶ Ἰσπανίαν, καὶ τῷ 1812 εἰς Ῥωσίαν. Συλληφθεὶς ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν κατὰ τὴν ἐκ Ῥωσίας ὑποχώρησιν, ἐξήτήσατο τὴν ἐλευθερίαν του παρὰ τοῦ αυτοκράτορος Ἀλεξάνδρου, ἐνθυμίζων αὐτῷ ὅτι πολλάκις ἐθεράπευσε τοὺς ἀίχμαλωτισθέντας Ῥώσους στρατιώτας. Ἀυτοκρατορικὸν οὐκάζιον ἀπέλυσε αὐτὸν, τιμητικὴ δὲ συναδία τὸν συνώδευσε μέχρι τῶν γαλλικῶν προφυλακῶν.

Μετὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1830 ὁ βρωῶνος Desgenettes διορίσθη ἀρχίατρος τῶν ἀπομάχων, ἀπέθανε δὲ ἐν ἡλικίᾳ ἐξοδόμοικοντα πέντε ἐτῶν.

ΕΙΣΑΞ. Σ. ΣΟΤΤΕΡ

ΑΣΧΗΜΙΑ

Τί εἶνε ἀσχημία; Ἰδὸν ἐρώτησις, εἰς τὴν ὁποίαν εὐκολὸς βεβαίως δὲν εἶνε ἡ ἀπάντησις. Πᾶς τις ἴσως αἰσθάνεται τὸ πρᾶγμα, ἀλλὰ δὲν εἶνε εὐκολὸν καὶ νὰ τὸ ὀρίσῃ τὸ νὰ εἴπῃ τις ὅτι ἡ ἀσχημία εἶνε τὸ ἐναντίον τῆς ὠραιότητος εἶνε ὡς νὰ μὴ ἔλαγε τίποτε, ἀφοῦ ἡ αὐτὴ πάλιν παρουσιάζεται ἀνάγκη νὰ ὀρίσθῃ τὸ μὴ εἰς ὀρισμὸν ὑποκειμένον ἐκεῖνο πρᾶγμα, ἡ ὠραιότης. Τῶν χαρακτηριστικῶν τὸ ἀσύμμετρον, ἡ ἔλλειψις ἐκφράσεως, ὁ κακὸς τῶν μελῶν σχηματισμὸς εἶνε βεβαίως συστατικὰ ἀσχημίας παρὰ τοῖς ἀνθρώποις· ἀλλ' ὅμως ὑπάρχουσι πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἐν τῷ συνόλῳ αὐτῶν εἶνε φρικωδῶς ἀσχημα, χωρὶς νὰ εἶνε δυνατὸν νὰ ὀρίσῃ τις τοῦ κυρίως ἔγκειται ἡ ἀσχημία τῶν. Διὰ τοῦτο δὲ ἡ ἀσχημία δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ θεωρηθῇ ἀπολύτως, ἀλλὰ, μέχρι τινὸς βαθμοῦ, ὡς πρᾶγμα κατὰ συνθήκην. Ἡ εὐσχημία, ἥτις παρ' ἄλλοις λαοῖς θεωρεῖται ὡς ἀσχημία, ἔχει διὰ τοὺς Ἀνατολίτας ἐξαιρετὰ θέλητρα. Ἀνάγκη ἐπομένως νὰ περιορισθῇ τις νὰ

καταδείξῃ τὴν ἀσχημίαν εἰς τὰς διαφόρους αὐτῆς ἐκδηλώσεις, διότι ἀδύνατον εἶνε νὰ ὀρίσθῃ ἡ οὐσία αὐτῆς. Κατὰ τοῦτο δὲ τὸ πρᾶγμα δὲν εἶνε τόσον δύσκολον, διότι τὸ ἀσχημον, τὸ κοινόν, τὸ γυδαῖον εἶνε ὅ,τι συνηθέσθρον προσπίπτει εἰς τὰς ὄψεις μας· τὸ ὠραῖον, ἔσω καὶ ἀτελές, εἶνε ἐξαιρεσις, τὸ δὲ τελείως ὠραῖον ὑπάρχει μόνον εἰς τῶν ποιητῶν καὶ τῶν καλλιτεχνῶν τὴν φαντασίαν.

Ὅταν ἀναφέρῃ τις τὰς λέξεις ἀσχημία, ὠραιότης, εἰς τὴν φαντασίαν παρουσιάζεται ἀμέσως ἡ ἰδέα τῆς ἀσχημίας ἢ τῆς ὠραιότητος τῆς γυναικός. Ἡ γυνὴ ἐπλάσθη τῶντι ὅπως ἀρέσκη, καὶ σκληροτέρην πρὸς αὐτὴν ὕβριν δὲν δύναται νὰ κάμῃ τις παρὰ ἐὰν τὴν εἴπῃ ἀσχημον. Εἰς τὸν δοῦκα τοῦ Roquelaure ἀνήγγειλαν ποτὲ ὅτι δύο κυρίαι τῆς Ἀύλης ἐλθοῦσαι εἰς ἔριδα ἐπεσώρευσαν φοβεράς ὕβρεις κατ' ἀλλήλων.—«Μήπως εἶπε καμμία τὴν ἄλλην ἀσχημον; ἠρώτησεν ὁ δοῦξ.—Ὅχι, ὑψηλότατε.—Τότε ἀναλαμβάνω νὰ τὰς συμφιλιώσω».

Ἀλλὰ ὑπάρχουσι γυναῖκες ἀσχημοί; Εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην δὲν θὰ ἐσφαλλῆ τις ἴσως ἀποκρινόμενος ἀποφατικῶς. Μόνον ἐκεῖνη ἡ γυνὴ δύναται νὰ θεωρηθῇ ἀσχημος, ἡ ὁποία δὲν εἰξεύρει νὰ ἀρέσκη. Εἶμπορεῖ τις νὰ εἴπῃ, ὅτι ἀκριβῶς αἱ ἀσχημοὶ γυναῖκες εἶνε αἱ γνωρίζουσαι καλλίτερον νὰ ἀρέσκωσι καὶ αἱ ἐμπνεύουσαι πολλάκις ἰσχυρότατον ἔρωτα, διότι καταβάλλουσι πρὸς τοῦτο πᾶσαν προσπάθειαν. Ἀλλ' ἡ ὠραία γυνὴ ἀφίνει νὰ τὴν λατρεύωσι, καὶ πολλάκις μὲ τὰς ἰδιοτροπίαις τῆς καταβρύνει καὶ ἀποκρούει καὶ τὸν μάλλον διάπυρον καὶ ἀνεκτικὸν λάτρην τῆς. Τοῦναντίον, δὲν ὑπάρχει μέσον, τὸ ὁποῖον γυνὴ ὑπερῆλιξ ἢ ἀσχημος νὰ μὴ μεταχειρίζεται, ὅπως ἐμπνεύσῃ ἔρωτα, καὶ, τούτου κατορθωθέντος, ὅπως διατηρήσῃ αὐτόν. Ἀλλως δὲ, ἀφοῦ πρῶτος ὅρος τῆς ὠραιότητος εἶνε ἡ ἐκφρασις τοῦ προσώπου, οὐδενίαι μορφή, ὅσον καὶ ἂν εἶνε ἐλαττωματικὴ, δὲν θὰ φανῇ ἀσχημος, ἐὰν ἐκφράξῃ εἴτε νοημοσύνην, εἴτε ἀγαθότητα.

Ἐν Κίνα, ἐν Τουρκίᾳ καὶ ἐν γένει ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἡ ἀσχημία τῆς γυναικός δὲν ἔχει τόσων σπουδαιότητα ὅσην ἐν Ἑυρώπῃ. Εἰς τὰς χώρας ἐκεῖνας οἱ γάμοι συνάπτονται διὰ τῆς μεσιτείας τρίτων προσώπων, ὁ δὲ ἀνὴρ τότε πρῶτον θὰ ἀνασηκώσῃ τὴν καλύπτραν, ἥτις ἀποκρύπτει τὸ πρόσωπον τῆς μελλούσης συζύγου του, ὅταν ἡ τελετὴ τοῦ γάμου ἔχει τελειώσει πλέον, καὶ ἡ ὑπόθεσις εἶνε ἀνεπανόρθωτος. Ἐὰν ἡ τύχη τὸν βίψῃ εἰς γυναῖκα ὑπερμέτρως ἄσχημον, ἀποζημιούται διὰ τὴν ἀτυχίαν λαμβάνων καὶ ἄλλην, ἢ χωρίζων αὐτὴν καὶ πληρόντων τὴν προικὰ τῆς, ἐὰν εἶνε ἱκανῶς εὐπόρος ὥστε νὰ τὸ πράξῃ. Ἀλλὰ, πλὴν τούτων, διὰ τοὺς ἀνδρας ἐκεῖνους ὑπάρχει καὶ ἄλλη ἀποζημίωσις, ἢ δὲν πρέπει νὰ παρελθῶμεν. Εἶνε δὲ αὕτη ὅτι οὐδεὶς πλὴν αὐτοῦ θὰ ἴδῃ τὴν γυναῖκά του, ἐπομένως οὐδεὶς θὰ

γνωρίσῃ ὅτι εἶνε ἀσχημος, οὕτω δὲ δὲν ἐγγίξεται τοῦλάχιστον ἡ φιλαυτία του. Διὰ τὰ γερροντοπαλληκάρια ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἐπιζητοῦσι νέας καὶ ὠραίας γυναῖκας, παραθέτομεν ἐνταῦθα τὸ ἐπόμενον ἀραβικὸν ἀνέκδοτον, ὅπερ καλῶς θὰ ἐπραττοῦν νὰ μελετήσωσι. Σείκης τις, γέρον λευκογένης καὶ ἀσχημος, ἀπήντησεν ἡμέραν τινὰ καθ' ὅδον γυναῖκα, ἥτις, ἂν καὶ καλυπτομένη διὰ μεγάλης καλύπτρας, εἴλυσε τὴν προσοχὴν του διὰ τὸ ὠραῖον παράστημα καὶ τὸ βᾶδισμά της. — «Ὅποια καὶ ἂν εἶσαι, εἶπεν ἀποστεινὸν πρὸς αὐτὴν τὸν λόγον ὁ σείκης, ἐὰν δὲν εἶσαι ὑπανδρευμένη, σὲ λαμβάνω ἐγὼ ὡς σύζυγον, καὶ σοῦ δίδω ὅσην θέλης προίκα· ἐὰν εἶσαι ὑπανδρευμένη, ὁ Θεὸς νὰ εὐλογῇ τὴν οἰκογένειάν σου καὶ τὸν ἄνδρα σου χάριν σοῦ.— Δὲν εἶμαι ὑπανδρευμένη, ἀπεκρίθη ἡ γυνὴ· ἀλλὰ εἶμαι ἀσχημος, τὰ μαλλιά μου εἶνε ὅλα λευκά, καὶ στοχάζομαι πῶς ἔτσι δὲν θὰ σοῦ ἀρέσω.—Βέβαια», ἀπεκρίθη ἀδιστακτικῶς ὁ γέρον σείκης. Καὶ τὴν ἀφῆκε, σπεύδων νὰ ἀπομακρυνθῇ. Ὅταν ἀπεμακρύνθη ὀλίγον, ἡ οὕτως ἐγκαταλειφθεῖσα γυνὴ τὸν ἐκάλεσε ὀπίσω καὶ τοῦ εἶπε μυστικᾶ εἰς τὸ οὖς.— «Ἀκόμη δὲν ἐκλείσα τὰ εἴκοσιν ἔτη, τὸ πρόσωπόν μου εἶναι ὠραῖον, καὶ τὰ μαλλιά μου μαῦρα ὡς τοῦ κόρακος τὰ πτερά! Ἀλλὰ ἠθέλησα νὰ σοῦ δείξω ὅτι ἐκεῖνο· ποῦ δὲν ἀρέσκει εἰς ἐσέ, οὕτε εἰς ἐμέ δὲν ἀρέσκει ἐπίσης».

Ἡ ἀσχημία εἰς τὸν ἄνδρα, ἐκτὸς μόνον ἐὰν εἶνε ὅλος διόλου ἔκτακτος, δὲν ἔχει μεγάλην σπουδαιότητα· ἄλλως δὲ ἡ ἐκφρασις τοῦ προσώπου δύναται νὰ μετριάσῃ αὐτὴν κατὰ πολὺ. Οὕτως ὑπῆρχεν ἐν Ῥώμῃ προτομή τις τοῦ Δισώπου πλαστῆ, τὴν ὁποίαν παρατηρῶν τις ἠσθάνετο μεγάλην εὐχαρίστησιν διὰ τὴν λεπτὴν νοημοσύνην τῆς φυσιογνωμίας, ἢν κτύπησε νὰ ἀποτυπώσῃ ὁ καλλιτέγνης. Τοῦτ' αὐτὸ συνέβαινε καὶ εἰς τὸν διάσημον Villemain, τοῦ ὁποῖου οἱ πλήρεις νοημοσύνης ὀφθαλμοὶ καὶ τὸ εὐγλωττον στόμα ἐξήρπνίζον τὴν ἄλλην τοῦ προσώπου ἄκραν ἀσχημίαν. Μεταξὺ τῶν προσώπων, ἅτινα κατήνησαν ἱστορικὰ διὰ τὴν ἀσχημίαν των, ἀξιωματικῶν εἶνε ἡ Μαργαρίτα, ἡ κόμισσα τοῦ Τουρόλου, ἥς ἡ ἀποτρόπαιος εἰκὼν ὑπάρχει ἐν τῇ πινακοθήκῃ τῶν Βερσαλλιῶν, ὁ de la Tremouille, ὁ φίλος τῆς κυρίας Σεβινιῆ, περὶ οὗ ἡ διάσημος συγγραφεὺς διηγείται τὸ ἔξῃς ἀνέκδοτον. Ὁ εὐπατρίδης ἐκεῖνος παρετήρει ποτὲ νέαν γυναῖκα, πρὸς ἣν ἐπεδεικνύων αἰσθημάτων ἐρωτικῶν, καὶ ἔστρεψε τὰ νῶτα πρὸς ἄλλην, ἥτις ἀνέκραξε· «Χωρὶς ἄλλο ὁ κ. de la Tremouille εἰς ἐμέ θέλει νὰ ἀρέσῃ!»— Δὲν πρέπει δὲ νὰ παραλείψωμεν καὶ τὸν περίφημον Roquelaure· οὗτος συναντήσας ποτὲ εὐπατρίδην τινὰ ἐπαρχιώτην ἀσχημώτατον εἰς τὴν δευδροστοιχίαν τῶν Βερσαλλιῶν, ἐσχέτισθη μετ' αὐτοῦ, τὸν ἐξενάγησε, τὸν συνέδραμεν εἰς τὰς ὑποθέσεις του, τὸν παρουσίασεν εἰς τὸν βασιλέα

καὶ ἐπέτυχεν ὑπὲρ αὐτοῦ πᾶν ὅ,τι ἐχρειάζετο· ἐπειδὴ δὲ ὁ Ἰα' Λουδοβίκος ἐξέπραξε τὴν ἀπορίαν του ὅτι ἐλάμβανε τόσον κόπον δι' ἄνθρωπον, ὅστις οὐτε συγγενὴς του ἦτο οὐτε φίλος του· «Ἄ! Μεγαλειότατε, εἶπεν ὁ Roquelaure, δὲν εἶνε μικρὰ ἡ ὑποχρέωσις, τὴν ὁποίαν τοῦ χρεωστῶ, ὥστε νὰ μὴ τὸν εὐγνωμονῶ· εἰς τὸν εὐπατρίδην αὐτὸν ὀφείλω τὸ ὅτι δὲν εἶμαι ὁ ἀσχημότερος ἄνθρωπος τοῦ βασιλείου σου». Ὁ διάσημος ἠθικολόγος Vauvenargues παρεμορφώθη τοσοῦτον φρικωδῶς ὑπὸ τῆς εὐλογίας, ὥστε δὲν ἐτόλμησε πλέον νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὸν κόσμον· εἰς αὐτὴν του δὲ τὴν ἀπομόνωσιν ὀφείλονται τὰ περιπούδαστα ἔργα του.

M*

Η ΓΑΛΑΚΤΩΔΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑ

Πολλοὶ ναῦται παρετήρησαν τὸν χρωματισμὸν, οὗ ἕνεκα πολλὰ μέρη τοῦ ὠκεανοῦ ὠνομάσθησαν γαλακτώδεις θάλασσα· ἀλλ' αἱ ἀντιπρακτικὰ περὶ τοῦ πράγματος τούτου εἰδήσεις, τὰς ὁποίας μετέδωκαν πρὸς ἀλλήλους, δὲν ἔλαβον καμμίαν ἐπιβεβαίωσιν. Ἀπ' ἐναντίας δὲ κατεπολεμήθησαν ὑπὸ παρατηρήσεων θετικωτέρων, ἃς ἔκαμεν ἐσχάτως τὸ γαλλικὸν θεωρητικὸν Ἀρμίδα ἐπιστρέφον ἐξ Ἰαπωνίας, καὶ διερχόμενον τὴν ἐν Ἀδεν Ἀκραν τῆς Οὐαλλίας.

Τῇ 10 Φεβρουαρίου 1880, εἰς νύκτα φωτεινὴν ἀλλ' ἀσέληνον, τὸ δυτικὸν μέρος τοῦ ὀρίζοντος, πρὸς ὃ κατηυθύνετο τὸ πλοῖον, ἐφωτίσθη αἴφνης ὑπὸ λάμψεως ζωηρᾶς, ἥτις ἐφείλυσε τὴν προσοχὴν τοῦ κατὰ τὴν ὥραν ἐκεῖνην ἐπὶ τῆς φυλικῆς ἀξιωματικοῦ. Ὁ ἀξιωματικὸς οὗτος ἀπέδωκε κατ' ἄρχας τὴν λάμψιν ταύτην εἰς τὰ λαμπρὰ ἄστρα, ἅτινα κατ' ἐκεῖνην τὴν στιγμήν ἐχάρουν πρὸς τὴν δύσιν των, ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ λάμψις ὄλονεν ἠδύναε, μετέβλεπε γνώμην καὶ ἀνέμνε ν' ἀνακαλύψῃ δυστυχῆς τι πλοῖον, γινόμενον παρανόμως τοῦ πυρός. Ἀλλὰ μετὰ ἡμίσειαν ὥραν καὶ ἡ ἰδέα αὕτη ἐξηλείφθη, διότι ἀνεφάνη ἀπέραντος θόρον ἀροῦ ὑπολεύκου, καλύπτουσα τὰ ὕδατα· ἦτο ἡ γαλακτώδης θάλασσα, καὶ τὸ πλοῖον εἰσῆλθεν εἰς αὐτήν.

Ὁλόκληρος ἡ θάλασσα, ἔχουσα λευκὴν γαλακτώδη χροῶμα, ἐπίσης λαμπρὸν ὅσον καὶ ὁ συνήθης φωσφορισμὸς, ἐν προκαλεῖ τὸ διασχίζον τὰ ὕδατα πλοῖον, ἁμοιάζει πεδιάδα χιονοσκεπῆ εἰς νύκτα φωτεινὴν. Ἡ ἐξ αὐτῆς δὲ λάμψις εἶνε τόσον μεγάλη, ὥστε οὐδὲν ἔχνος πλέον διακρίνεται τοῦ σάλου, τὸ ἄνω ἄκρον τῶν κυματισμῶν συγχέεται πρὸς τὸ κάτω, καὶ ἡ θάλασσα ὅλη φαίνεται λεῖα καὶ ὁμαλὴ, καθὼς ὅταν ὑπάρχῃ γαλήνη. Ἡ ὕδατινὴ αὐλαξ, ἢν προξενεῖ τὸ πλοῖον, καὶ ἥτις διαρκεῖ ἐπὶ 2 καὶ 3 μίλια, ἡ δίνη τοῦ ἔλικος, ἀναβρίπτουσα μετὰ βίας τὸ ὕδωρ πρὸς τὰ ὀπίσω, μόλις σχεδὶν ἀφανίζονται ἐπὶ τῆς ἀσπίλου ἐπιφανείας, ἀποδεικνύουσιν ὅτι τὸ γαλακτώδες

στρώμα δὲν περιορίζεται εἰς μόνην τὴν ἐπιφάνειαν, ἀλλὰ χωρεῖ καὶ πρὸς τὰ κάτω εἰς ἱκανὸν βάθος. Περσεύης δὲ τὸ φαινόμενον τονίζεται καὶ δὲν ἀργεῖ νὰ προσλάβῃ ὕλην αὐτοῦ τὴν ἔντασιν, καὶ ἀπὸ τῆς δευτέρας μέχρι τῆς πέμπτης ὥρας θὰ ἐνόμιζε τις ὅτι τὸ πλοῖον περιέπεσεν εἰς πέλαγος πάγων, ὅπου συλληφθὲν μένει ἀκίνητον, ἐὰν ἡ ἀδιάκοπος κίνησις του δὲν διέλυε πάραυτα τὴν ὀπίκην ταύτην ἀπάτην. Ἐπῆλθεν ἡ ἡμέρα, καὶ πάντα ταῦτα ἐξηλείφθησαν.

Ἐξετάζων τις μετὰ προσοχῆς τὸ ὕδωρ διασχίζομενον ὑπὸ τοῦ πλοίου, παρατηρεῖ πλῆθος θαυμασίων σωματιῶν φωτεινῶν, συνθλιβομένων πρὸς ἄλληλα, φωτεινοτέρων δὲ καθ' ἃ μέρος προσκρούονται πρὸς τὴν τροπὴν τοῦ πλοίου. Κάδος πληρωθεὶς ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου ἀνεσύρηθη ἐπὶ τοῦ πλοίου, καὶ τὸ ὕδωρ τοῦτο εὗρέθη πλῆρες σωματιῶν φωσφορίζοντων, ἐχόντων μῆκος ἐνὸς ἕως δύο ἑκατοστών τοῦ μέτρου, σπινθηρίζοντων δὲ λαμπρῶς, ὁσάκις ἀνεκίνει τις αὐτὰ διὰ τῆς χειρὸς ἠριθμήθησαν δ' ἕως τετρακοσίου τοιαῦτα σωματίαι ἐν τῷ κάδῳ, χωροῦντι δέκα λίτρας ὕδατος. Ἐὰν δὲ τις ἀνασύρῃς ἐκ τοῦ ὕδατος τὰ σωματίαι ταῦτα ἐξετάσῃ αὐτὰ πρὸς τὸ φῶς λυχνίας, βλέπει ὅτι συνίστανται ἐξ οὐσίας τινὸς πηγματώδους, ἧτις ἀποξηραίνεται ταχέως εἰς τὸν ἀέρα καὶ ἀφανίζεται ἀρίνουσα σφαιρίδιον σκοτεινὸν ἔχον διάμετρον ἐνὸς χιλιοστομέτρου, ὅπερ μία στάγῳν ἀρκεῖ νὰ ζωογονήσῃ αὐτίς, ἐξεγεύρουσα συγχρόνως καὶ τὴν φωσφοριστικὴν αὐτοῦ ἰδιότητα. Συντρίβων δ' αὐτὰ ἐντὸς τῆς χειρὸς, ἀπολαμβάνεις μικρὰν τινα σειρὰν φωτεινῶν, ἐν τῷ ἅμα ἀποσβεννυμένην, καὶ ἄσμον.

Αἱ παρατηρήσεις αὗται ἀποδεικνύουσιν ὅτι ἡ αἰτία τοῦ φωτεινοῦ φαινομένου, περὶ οὗ πρόκειται, πρέπει ν' ἀναχθῆ εἰς σωρὸς μεγάλους ζωφίων φωσφορίζοντων, συντεθλιμμένων πυκνῶς πρὸς ἄλληλα, καὶ παραγόντων φῶς μᾶλλον ἢ ἥττον λαμπρὸν, ἀναλόγως τῆς μεγαλιτέρας ἢ μικροτέρας αὐτῶν συμπυκνώσεως. Ὅτι καὶ ἀδιστάκτως δύναται ν' ἀπομακρύνῃ τις πᾶσαν ἄλλην ὑπόθεσιν ὡς πρὸς τὸν φωσφορισμὸν τῆς γαλακτώδους θαλάσσης.

ΤΟ ΑΔΙΑΒΡΟΧΟΝ ΤΩΝ ΥΦΑΣΜΑΤΩΝ

Ἐφευρέθη ἐσχάτως νέος τρόπος τοῦ καθιστᾶν τὰ ὑφάσματα ἀδιάβροχα, καὶ φαίνεται, ὅτι ὁ τρόπος οὗτος μέλλει νὰ ἀποδειχθῇ κατὰ πάντα ἄριστος. Εἶνε δὲ, κατὰ τὸν Χρόνον, ἀπλούστατος, καὶ συνίσταται τὸ νὰ διαπερασθῇ τὸ μέλλον νὰ κατασταθῇ ἀδιάβροχον πρᾶγμα διὰ πιστηρίου περιέχοντος ἰδιαιτέρην τινὰ ὕλην. Τοιοῦτοτρόπως δὲ ἐντὸς ἐνὸς ἢ δύο λεπτῶν πολλὰ μέτρα μεταξωτοῦ γίνονται ἀδιάβροχα, χωρὶς νὰ ἐπέλθῃ ἐκ τούτου ἡ ἐλαχίστη μεταβολὴ μήτε εἰς τὴν ὑφὴν μήτε εἰς τὸ χρῶμα τοῦ ὑφάσματος. Ἐξ ἐναντίας μάλιστα καὶ τὸ χρῶμα

τοῦ ὑφάσματος στερεοῦται, καθὼς φαίνεται, ἔτι πλειότερον.

Ὅλα τὰ εἶδη τῶν ἰσθῶν δύνανται νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς τὸν τρόπον τούτον, ὁ χάρτης, τὰ ψάδινα σκιαδία, τὰ βιβλιοδετικὰ περικαλύμματα τῶν βιβλίων, τὰ δέρματα, κτλ. Ἐκ δύο μεταξωτῶν κυανοχρόμων τὸ ἕτερον ὑπεβλήθη εἰς τὸ πιστήριον· μετ' ἃ ἀμφότερα τὰ ὑφάσματα ὑπεβλήθησαν συγχρόνως εἰς βεῦμα ὕδατος ἐπὶ τινα δευτεράλεπτα· καὶ ἐκ μὲν τοῦ ἀδιαβρόχου μεταξωτοῦ τὸ ὕδωρ διεξέρρευε χωρὶς νὰ τὸ βροῆσῃ, τὸ δὲ μὴ ἀδιάβροχον κατεβράχῃ ὅλον. Τεμάχιον στυποχάρτου ὑποβλήθη εἰς τὸ πιστήριον κατέστη ἀδιάβροχον ὡς ὁ χάλυψ, ἐν ᾧ ἡ ἀντίστροφος ὄψις τοῦ αὐτοῦ τεμαχίου διέσωσεν ὅλας τὰς ἀποβροφητικὰς ἰδιότητάς του.

Τεμάχιον χάρτου ἐρυθροῦ λεπτότατον ἀπέβη οὕτως ἀδιάβροχον ἐκ τῆς ὑγρασίας, ὡς ἐὰν ἦτο ἀπὸ καουσιῦ. Ἀξιοσημειωτὸν δὲ πλεονέκτημα τῆς νέας ταύτης μεθόδου εἶνε, ὅτι τὰ δι' αὐτῆς παρασκευαζόμενα ἀντικείμενα, ἐν ᾧ γίνονται ὅλως ἀδιάβροχα, διαπερῶνται ὅμως ὑπὸ τοῦ ἀέρος ἀπαραλλάκτως, ὅπως καὶ πρότερον.

Ἡ μέθοδος αὕτη εἶνε, καθὼς λέγουσιν, ἐφεύρεσις ἀποστράτου τινὸς ἀξιωματικοῦ Ἀγγλοῦ.

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

— Τῇ ἀληθείᾳ, ἔλεγέ τις προχθὲς πρὸς τὸν βουλευτὴν Π**, ὅστις θεωρεῖται ὡς ὁ χαμαιλέον τῶν πολιτικῶν κομμάτων, ἡ ἀποστραφὴ σας πρὸς τὴν σταθερότητα τῶν ἀρχῶν εἶνε κάπως ὑπερβολικὴ. Δὲν ἀρνεῖται κανεὶς ὅτι ὅλων τῶν κομμάτων αἱ ἀρχαὶ εἶναι σεβασταί, ἀλλὰ...

— Ἐδῶ σὲ σταματῶ, ἀποκρίνεται ὁ Π***, ἀφοῦ ὅλων τῶν κομμάτων αἱ ἀρχαὶ εἶνε σεβασταί, τί κακὸν εἶνε νὰ μεταβιβαίη τις ἀπὸ τὸ ἓνα εἰς τὸ ἄλλο;

Εἰς γραμματοκομιστῆς ἔλαμνε προχθὲς τὸν ἔξης ὀρισμὸν:

Γυνὴ ὑπανδρευμένη εἶνε γράμμα, τὸ ὁποῖον ἔρθησεν εἰς τὸν πρὸς ἃν διευθύνεται.

Νεανὶς ἀνύπανδρος εἶνε γράμμα, τὸ ὁποῖον δὲν ἀπεστάλη ἀκόμῃ.

Ἡ γεροντοκόρη εἶνε γράμμα, τὸ ὁποῖον ἐλησμονήθη εἰς τὸ ταχυδρομεῖον.

Καθ' ἣν ἐπιγῆν ὁ διάσημος ῥενὰν εἶχε δημιουργήσει τὸν *Bior* τοῦ Ἰησοῦ, ἐξήτει νὰ ἐνοικιάσῃ οἰκημᾶτι.

Τέλος εὕρισκει ἐν, καὶ δίδει εἰς τὸν θυρωρὸν τὸ ὄνομά του, λέγων ὅτι ὁ ἀπιστρέψῃ τὴν ἐπαύριον.

Ὁ θυρωρὸς, ὅστις εἰς τοῦτο τὸ μεταξὺ ἔλαθε πληροφορίας περὶ τοῦ προσώπου, εἶπε πρὸς αὐτὸν ὅτε τὴν ἐπιούσαν ἐπανήλθε:

— Κύριε, μὲ εἶπεν ὅτι εἶσθε ἄνθρωπος ποῦ

κάμνετε *μεγάλον κρότον*· ἐμεῖς δὲν ἐνοικιάζομεν δωμάτια εἰς ἀνθρώπους μὲ τέτοια ἐπαγγέλματα.

* *

Ἡ Κ^α Ζ. δεικνύει εἰς τὸν μικρὸν τριετῆ υἱὸν τῆς εἰκόνα ὠραίαν παριστάνουσαν τὸν ἄγιον Ἰωάννην.

— Βλέπεις; λέγει, γιατί ἦτον πολὺ φρόνιμος ὁ ἄγιος, ὁ Θεὸς τὸν βράθεύει καὶ τὸν κάμνει τόσον ὠραῖον!

— ὦ! λέγει ὁ μικρὸς ὡς διστάζων, δὲν εἶνε ἀλήθεια αὐτὸ, μαμά. Ὁ ἄγιος φαίνεται ἔτσι φρόνιμος, γιατί νὰ κολλημένος· μὰ, ἂν μπορούσε νὰ κουνιθῆ, θὰ ἔβλεπε!

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος ἀποστραφὴν τῷ 1832, διὰ τῶν ἀποφάσεων τῆς Εὐρώπης, τοῦ πλείστου μέρους τῆς πατρίδος κληρονομίας, καὶ δεσμευθὲν ἐν ὀνόματι τῆς ἐλευθερίας ἐντὸς στενοῦ πνιγροῦ κλωθοῦ, ἠδικήθη βεβαίως οἰκτρῶς· ἀλλὰ καὶ ἡ Εὐρώπη ἐτιμωρήθη, ἀξιώσασα, παρὰ τὰ διδάγματα τετρακοσίων ἐνιαυτῶν, νὰ συμβιβιάσῃ ἐν τῇ Ἀνατολῇ τὴν συνύπαρξιν τῆς ἐλευθερίας ἧτις, ὅσον μικρὰ καὶ ἂν ἦναι, ἀποβαίνει παντοῦθα θλιπτικὴ καὶ ἂν ἦναι, ἀποβαίνει ἀσθενεστάτη.

Ἡ Εὐρώπη δὲν παύει ἀμνημονεῖν περὶ τοῦ πρακτέου· καὶ νῦν μὲν ἐπιχειρεῖ πολέμους καταστρεπτικούς, νῦν δὲ ἀναγκάζεται νὰ καταδαπανᾶται εἰς προπαρασκευὰς οὐδὲν ἥττον ἐπιζημίους τῶν πολέμων. Ἐπεισθη μὲν καθ' ὅλα τὰ φαινόμενα ὅτι τὸ καθεστὸς δὲν εἶναι δυνατόν νὰ διατηρηθῆ, διστάζει ὅμως ἔτι περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἀναπλήρωσεως αὐτοῦ. Ἡ κατοχὴ τῆς Κωνσταντινουπόλεως εἶναι ἡ πέτρα τοῦ σκανδάλου, ὁ λίθος τοῦ προσκόμματος, εἰς ἃν προσέκοψαν ἄχρι τοῦδε πάντα τὰ περὶ ἀνορθώσεως χριστιανικῆς κυριαρχίας ἐν τῇ Ἀνατολῇ βουλευήματα. (Παπαρηγόπουλος).

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ἡ Ὁ Ἀλέξανδρος Δυμάς, ἔχων ἀνάγκην χρημάτων — καὶ δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ εἴπωμεν, ὅτι ἦτο ὁ πατὴρ — ἔγραψε πρὸς τινα τραπεζίτην παρακαλῶν αὐτὸν νὰ τὸν δανείσῃ διὰ μερικὸς μῆνας ποσόν τι.

Ἡ ἐπιστολὴ, ἧτις ἦτο γεγραμμένη μετὰ πολλῆς χάριτος καὶ πνεύματος, ἐφθασεν εἰς τὸν πρὸς ἃν ὄρον τῆς, καὶ ὁ λαβὼν αὐτήν, ἀφ' οὗ τὴν ἀνέγνωσεν, ἔκρινεν ὅτι ὁ γράψας αὐτήν δὲν εἶνε ἄνθρωπος ἱκανὸς νὰ πληρώσῃ τὸ χρέος του· ἐν μίᾳ λέξει, ἠρνήθη.

Τὸ αὐτὸ ἐκεῖνο ἐσπέρας ὁ τραπεζίτης εἶχε προσκεκλημένους εἰς τὸ γεῦμα. Μεταξὺ τῶν προσκεκλημένων ἦσαν καὶ τινες λόγιοι, οἵτινες ἔκαμαν μεταξὺ ἄλλων πολὺν λόγον περὶ αὐτογράφων ἐπι-

στολῶν, ὧν τινες, προϊόντα καλάμων δοκίμων, ἐπωλήθησαν εἰς μυθώδεις τιμὰς.

— Τῇ ἀληθείᾳ; ὑπέλαβεν ἐρωτήσας ὁ τραπεζίτης. Τῷ ὄντι τὰ πράγματα αὐτὰ ἔχουν ἀξίαν, καὶ δύναται νὰ τὰ πωλήσῃ τις;

— Βεβαίως! ἀπεκρίθη εἰς τῶν συνδαιτυμόνων· μία ὠραία ἐπιστολὴ τοῦ Οὐγγῶ, τοῦ Λαμαρτίνου, τοῦ Θιέρσου, τῆς κυρίας Σάνδ, δύναται νὰ πωληθῇ μὲ ἴσον βᾶρος τραπεζικῶν γραμματιῶν.

— Τί λέγετε περὶ μιᾶς ἐπιστολῆς τοῦ Ἀλεξάνδρου Δυμά; ὑπέλαβεν ὁ οἰκοδεσπότης — αὐτῆς παραδείγματος χάριν;

Καὶ συγχρόνως ἐξαγγεῖν ἐκ τοῦ κόλπου του ἐπέδειξε τὴν ἐπιστολήν.

— Σὰς δίδω πάντε χροσὰ λουδοβίκεια! ἀπεκρίθη ὁ φιλόμουσος συνδαιτυμὼν.

— Ἀπεδέχθη τὴν συμφωνίαν! ἐπανέλαβεν ὁ τραπεζίτης.

Καὶ δι' ἑκατὸν φράγκα ἐξεποίησε τὸ ἐσπέρας τὴν ἐπιστολήν τοῦ μεγάλου συγγραφέως, πρὸς ἃν ἠρνήθη τὴν αἰτηθεῖσαν χάριν τὸ πρῶτ.

Μέχρι τοῦδε εἶδομεν πολλοὺς τρόπους γνωστοποιήσεων, τοὺς μὲν τῶν δὲ παραδοξοτέρους. Βεβαίως ὅμως πάντας ὑπερβαίνει κατὰ τὴν πρωτοτυπίαν ἢ ἐπομένην, τὴν ὁποῖαν μετεχειρίσθη ἐσχάτως εἰς τῶν πρώτων ἐμποροραπτῶν τῆς Μασσαλίας.

Οὗτος, ὅπως γνωστοποιήθη εἰς τὸ Κοινὸν τὰ προϊόντα τῆς τέχνης του, κατέφυγεν εἰς τὸ ἀπλοῦν μέσον τοῦ νὰ ἐνδύσῃ ἄτομόν τι, ἔχον εὐρύθμον τὸ σῶμα, διὰ μακρύου ἐνδύματος ὅσον ἐνεσσι τελείως κατεσκευασμένου, ἐπὶ τῶν νώτων τοῦ ὁποῖου, οἱ συντακτῶντες τὸ πρόσωπον τοῦτο ἐν ταῖς ὁδοῖς, ἠδύνατο ν' ἀναγνώσωσιν εἰς γράμματα ὠραία κεντημένα τὴν ἐπιγραφὴν τοῦ καταστήματος:

Μέγα ἐμποροραπτικὸν κατάστημα
Ὁδὸς «Παραδείσου», ἀρ. 19.

Ὁ Λόκληρος ἐνδυμασία ἀντὶ 25 μόρον φράγκα.

Δὲν εἶνε πρωτότυπος τῶντι γνωστοποιήσεις; Φαντάσθητε τώρα ὅπως ἀστείαις συνεπέαις θὰ εἶχεν ἡ γνωστοποίησις αὕτη, ἐὰν ὁ φορὸν τὸ ἐνδυμα μετέβαινε λ. χ. εἰς τὸ ἕατρον, καὶ ἐκάθητο ἐμπρὸς κανὸς ἄλλου βάρπτον, ὅστις ἐλθὼν ἐκεῖ ἵνα διασκεδάσῃ, θὰ ἦτο ἠναγκασμένος ὁ ταλαίπωρος νὰ ἀναγινώσκῃ καθ' ὅλον τὸ διάστημα ἐπὶ τῆς ὁμάσεως τοῦ ἄλλου τὴν γνωστοποίησιν τοῦ ἀντιζήλου του!

Κατὰ τὴν στατιστικὴν τοῦ δόκτορος Engel οἱ ἀπὸ τοῦ 1829 μέχρι τοῦ 1879 καθ' ὅλην τὴν γῆν κατασκευασθέντες σιδηρόδρομοι ἔχουσι μῆκος 350,000 χιλιομέτρων· εἰς ὑπερσίαν τῶν σιδηροδρόμων τούτων κατασκευάσθησαν ἀτμάμαξαί μὲν 105,000, ἄμαξαί δι' ἐπιβάτας 210 χιλιάδες καὶ ἄμαξαί φορτηγαὶ 245,000, διὰ τὰ

...άντα εδαπανήθησαν ἐν ὄλω περὶ τὰ 100 εκατομμύρια φράγκων.

Τὸ ἐπόμενον ἀρετὰ κωμικὸν συμβάν εὐρίσκουμεν ἐν τινι παρισινῇ εφημερίδι.

Γέρον τις, ὅστις πρὸ ἐτῶν ἀπέθανεν ἐν Παρισίῳ, ἐκληροδότησεν ὑπὲρ ἐνὸς σκύλλου του, ὃν ἠγάπα πολὺ, σημαντικὸν ποσὸν ἵνα πληρώνεται κατὰ τριμηνίαν εἰς γυναῖκα ἀναλαβοῦσαν νὰ διατρέφῃ τὸν σκύλλον. Τὸ κληροδότημα θὰ ἐτελείωνεν, ὅταν θ' ἀπέλησκεν ὁ σκύλλος· ἕως τότε δὲ ἡ γυνὴ ὑπεχρεοῦτο νὰ περιποιῆται τὸν Ἀζῶρ καὶ νὰ τὸν περιφέρει καθ' ἑκάστην, ὡς ἔκαμνεν ὁ κύριός του, εἰς τακτικὸν περίπαιον. Οὗτοι δὲ καὶ ἐγένετο, ἢ τοῦλάχιστον ἐφαίνετο ὅτι γίνεται. Ἄμα ἔληγεν ἡ τριμηνία, ἡ φύλαξ τοῦ σκύλλου μετέβαινε τακτικὰ εἰς τὸν ἐκτελεστὴν τῆς διαθήκης τοῦ μακαρίτου, φέρουσα μεθ' ἑαυτῆς τὸν σκύλλον, καὶ τὸ εἰσδῆμα ἐπληρώνετο τακτικὰ.

— Πόσον χρόνων εἶνε ὁ Ἀζῶρ; ἠρώτησε πολὺ λάκκις ὁ ἐκτελεστής τῆς διαθήκης ἀνοίγων τὸ ταμεῖόν του.

— Ὡ! ὄλο γρονθ· ὁ καυμένος, ἀπεκρίνετο ἡ γυνὴ κρατοῦσα τὸ ζῶον ὑπὸ τὴν μασχάλην τῆς μισοσκεπασμένου μετὰ τὸ σάλιόν της.

Τῶνόντι ὁ Ἀζῶρ ἐγήρασε, χωρὶς ἐν τούτοις νὰ φαίνεται ὅτι ἡ ἐπιστάρευσις τῶν ἐτῶν ἠπειλεῖ σπουδαίως τὰς πολυτίμους ἡμέρας του, διότι εἶχε πάντοτε ἀνοικτούς ζωηροτάτους ὀφθαλμούς καὶ ἐφαίνετο ὡς νὰ ἐπιστοποιεῖ καὶ αὐτὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν χρυσῶν ναυπλοουμένων, τὰ ὁποῖα ἐμετροῦντο χάριν του.

Δέκα ἔτη παρήλιον οὕτω. Ὁ Ἀζῶρ παρυσιαζέτο τακτικὰ κατὰ τριμηνίαν, φερόμενος ἀπὸ τὴν κυρὰν του καὶ ἔχων ζωηρῶς λάμποντας τοὺς ὀφθαλμούς.

— Δὲν θ' ἀποθάνῃ λοιπὸν ποτὲ αὐτὸς ὁ σκύλλος! παρετήρησεν ἡμέραν τινὰ ὁ ἐκτελεστής τῆς διαθήκης, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἀρχίσει νὰ ἀνυπομονῇ.

— Ἄ! τὸν περιποιῶμαι τόσον καλά, τὸν καυμένον! παρετήρησεν ἡ γυνὴ.

— Ποτὲ δὲν τὸν εἶδα νὰ περιπατῇ, ὑπέλαβεν ὁ ἄλλος, μήπως εἶνε παράλυτος;

— Μάλιστα, κύριε, παράλυτος ὁ καυμένος!

— Ἔτσι βέβαια πρέπει νὰναι, ἀφοῦ δὲν στέκεται ποτὲ ἐς τὰ πόδιά του.

Καὶ ταῦτα λέγων πλησιάζει καὶ λαβὼν τὸν Ἀζῶρ, τὸν ἀποθέτει ἐπὶ τοῦ εδάφους.

Φοίρη! ὁ Ἀζῶρ ἦτο βαλσαμωμένος! Πρὸ πέντε χρόνων ἡ ψυχὴ του εἶχεν ὑπάγει εἰς ἀντάμωσιν τοῦ κυρίου του, καὶ ἡ κνυπόνηρος γυνὴ, φοβουμένη τὴν λήξιν τοῦ εἰσοδήματος, ἐπεριποιεῖτο μετὰ μεγάλην ἐπιμέλειαν αὐτὸ ἀντὶ τοῦ σκύλλου...

Καὶ ὁ Ἀζῶρ εἶχεν ἀποθάνει ἀπὸ πείναν!

Πρὸ ὀλίγου χρόνου ἀπεβίωσεν ἐν Παρισίῳ εὐφρονοβλαβὴς ἐν ἡλικίᾳ 103 ἐτῶν, καλούμενος Ζουμπισσιέ, γνωστός δὲ ὑπὸ τὴν προσωνομίαν Ἰέλιος ἀνθρώπος· οὗτος εἶχεν εἰσαχθῆ εἰς Βι-

στέρην τῷ 1797, ἐνθα ἔμεινε μέχρι τοῦ θανάτου του.

Ὁ Ζουμπισσιέ δευκαετίας ὢν ἐπληρώθη βαρῶς τὴν κεφαλὴν ὑπὸ πτώσεως ὕλου παραθύρου· ἐκ τῆς ἐπελθούσης δὲ πληγῆς, ἥτις ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἔμεινε ἀθεράπευτος, προσεβλήθη ὁ ἐγκέφαλος καὶ ἐπῆλθε διατάραξις τῶν φρενῶν. Κατ'ἀρχὰς κατέστη ἡλίθιος, ὕστερον ὁμοῦς ἡ μανία του ἔλαβεν ἐπίτασιν, καὶ τότε ἐνέκλεσαν αὐτὸν εἰς Βιστέρην. Αὐτόθι καθησύχασε μικρὸν, ἀλλ' ὁ δυστυχὴς εἶχε τὴν τρομερὰν ἰδέαν, ἥτις δὲν ἐγκατέλιπεν αὐτὸν μέχρι τοῦ θανάτου του, νὰ πιστεύσῃ ὅτι τὸ σῶμά του συνέκειτο ἐξ ὕλου, καὶ ὅπως μὴ θραυσθῇ ἔμεινε ἀκίνητος καὶ σιωπηλός. Ἐν τῷ χρονικῷ δικστήματι 83 ἐτῶν ἄπαξ μόνον ὠμίλησε ζητήσας κτηνόν.

Ἐκ τοῦ ληθιάρχου τούτου ἐξῆλθε μικρὸν κατὰ τὸν τελευταῖον πόλεμον, τραχηθείσης τῆς διανοίας του ἐκ τοῦ κρύτου τῶν βομβῶν, αἵτινες διεσρηγνύοντο ἐν Παρισίῳ. Τότε ἤρρισε νὰ βαδίξῃ κλονούμενος καὶ νὰ προσφέρῃ ἀσυναρτήτους λέξεις. Ἐκτοτε ἐπανέπεσε πάλιν εἰς τὴν πένθημον σιωπὴν καὶ καταπληκτικὴν ἀκίνησίαν, ἥτις συνεκίνει καὶ τοὺς μάλλον σκληροκαρδίους ἀνθρώπους βλέποντας αὐτόν.

Ὁ διάσημος στρατάρχης τῆς Πρωσίας Βράγγελ ἦτο ὀνομαστός καθ' ὄλον τὸν πρωσικὸν στρατὸν διὰ τὰς ἰδιοτροπίας του.

Ἡμέραν τινὰ ἀπαντᾷ ἀξιωματικὸν, φέροντα τοὺς πτερινιστήρας παρὰ τὸν κανονισμόν.

— Σὲ θέτω ὑπὸ κράτησιν ἐπὶ εἰκοσιτέσσαρας ὥρας, λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Βράγγελ μετὰ τὸ σύνθημα αὐτῶ οἰκετὸν ὕψος.

Ὁ ἀξιωματικὸς, τοῦ ὁποῖου σπουδαίαν ὑπόθεσιν ἐματαιωνεν ἡ κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην φυλάξις, ἀποτολμᾷ νὰ παρατηρήσῃ ὅτι καὶ αὐτοῦ τοῦ στρατάρχου οἱ πτερινιστήρες δὲν ἦσαν καθόλου κατὰ τὸν κανονισμόν.

— Ἀληθινὰ! ὑπελαμβάνει ὁ στρατάρχης Διάβουλε! Αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ μείνῃ ἔτσι· οἱ πάντες πρέπει νὰ συμμορφώνονται πρὸς τὸν κανονισμόν... Λοιπὸν, νὰ κάμῃς ἀκόμη καὶ ἄλλαις εἰκοσιτέσσαρας ὥραις... ἀντὶ ἐμοῦ.

ΕΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ

ΜΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Πρὸς ἐξάλειψιν τῶν ἐξ ἐλαίου ἢ λίπους κηλίδων ἐπὶ τῶν ἐνδυμάτων, κοινῶς λεκένων, λάβε χολὴν βοείαν, διαλύσον ἐν ὕδατι 2 ὀκάδων, καὶ κτύπησον τὸ ὕδωρ καλῶς διὰ κογλιαρίου μέχρι σχηματισμοῦ ἰκανοῦ ἀφροῦ· εἶτα δὲ διὰ ψήκτρας τρίψον καλῶς τὰ κηλιδωμένα μέρη καὶ ἀπόπλυνον εἶτα διὰ καθαροῦ ὕδατος. Ἡ συνταγὴ αὕτη ἐφαρμόζεται διὰ τε τὰ ἐξ ἐριούχου καὶ διὰ τὰ ἐξ μετᾶξης ἐνδύματα.

Κυρία Ξ*